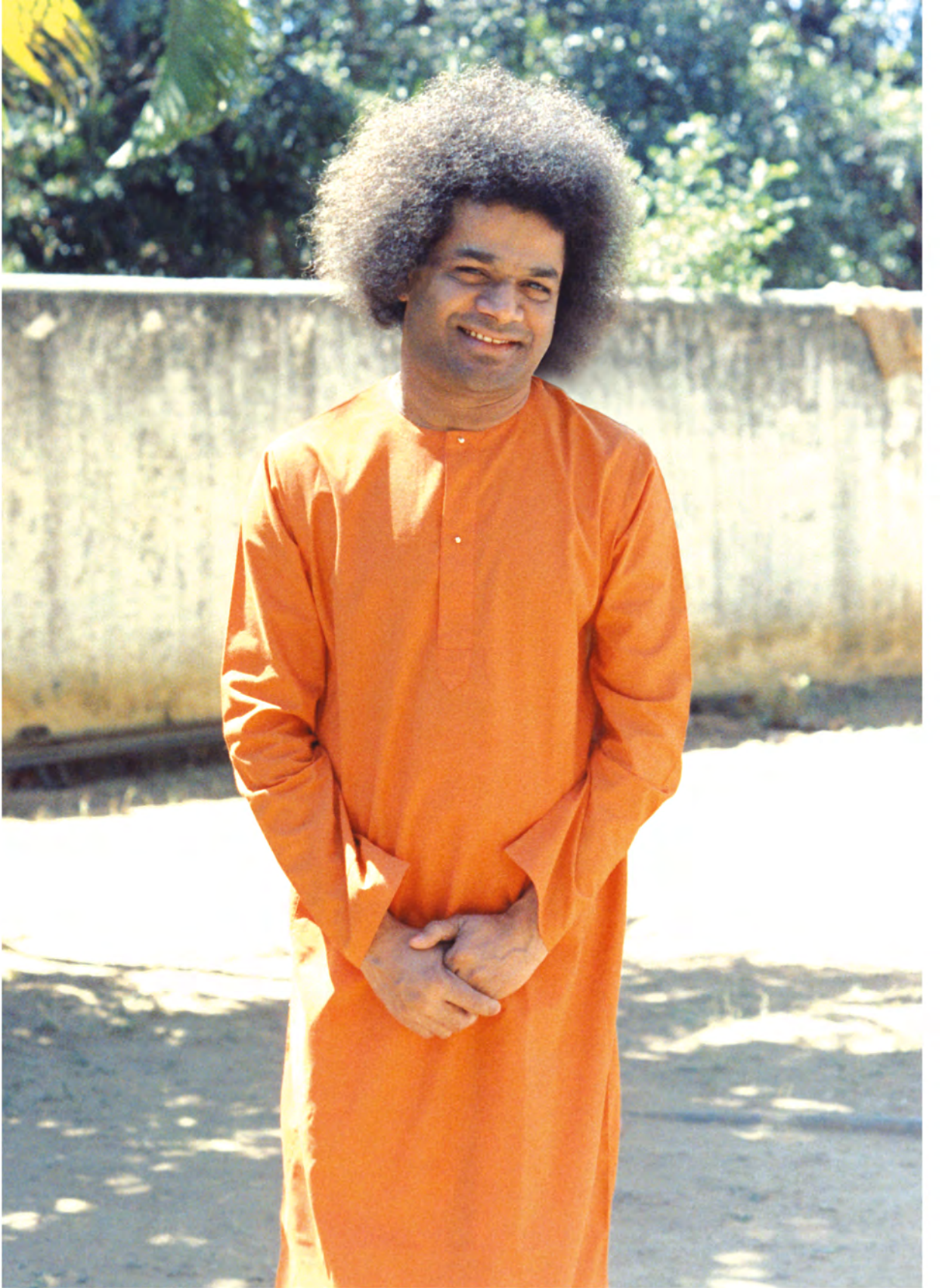

సనాతన సారథి

మే 2018

‘నీ తీపి చిరునవ్వు తఱిపి వెన్నెలలోన ఆబాలగోపాల మలరుచుండు’

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక,
నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్పితము

సంపుటము 61

మే 2018

ప్రచురణ తేదీ

సంచిక 5

వీడియో 23

1. రామకథారస వాహిని (ధారావాహికం)	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు	4
2. తల్లిని సంతోషపెడితే స్వామిని సంతోషపెట్టినట్లే! 'ఈశ్వరమ్మ డే' దివ్యసందేశం		7
3. పూర్ణమనస్సాధన	ముదిగొండ వీరభద్రయ్య	11
4. పల్లెకునితో సప్తగిరికుని సన్నిధికి...	కుప్పం విజయమ్మ	14
5. ఇంట, వెంట, జంట...	సి. సుచరిత	19
6. స్వామి మూలస్థానం...	వి.ఎన్.ఆర్. మూర్తి	22
7. పర్తియాత్ర - పరివర్తన యాత్ర	వై. శ్రీరంగనాథరాజు	25
8. "నా నిలయం మీ హృదయం"	దివ్యానుగ్రహలేఖ	28
9. ముత్యాల సరాలు (ధారావాహికం)	ప్రొ కామరాజు అనిల్ కుమార్	30
10. అవతార రహస్యము	స.సా. 1958 మే సంచికనుండి	33
11. సాయిబాబా - సాయియోగా (గతసంచిక తరువాయి) ఇంద్రాదేవి		35
12. సాయిశివుని సన్నిధిలో 'భక్త మార్కండేయ'	పొన్నూరు వేంకట భరద్వాజ	38
13. ప్రశాంతి సమాచారం	డా॥ దివి చతుర్వేది	40
14. "అనన్య శ్చింతయంతో మామ్..."	ఇంటర్వ్యూ - ఇన్నర్ వ్యూ	42

కవితాంజలి

1. మాతృదేవత	చిల్లరిగె శ్రీవిఠల్	10
2. పుణ్యభూమి పుట్టపర్తి		27
3. దివ్యమార్గదర్శి	విశ్వనాథ రామరావు	32

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతినిలయం

గమనిక: అడ్రసు కవరుపై గల మీ చందానెంబరు ప్రక్కన మూడు పువ్వుల గుర్తు (***) ఉన్నట్లయితే మీ చందాను వెంటనే రెన్యూవల్ చేయించుకోగలరు.

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ షెడ్ (120'X40')లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ప్రింటర్ అండ్ పబ్లిషర్ : కె.ఎస్. రాజన్, ఎడిటర్ : వి. శ్రీనివాసులు

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వర విరచిత రామేకోఠార్థోగో వాహ్యం

(గత సంచిక తరువాయి - 51వ భాగం)

కులగురువైన వసిష్ఠుడు పంపిన దశరథుని మరణవార్త జనకునికి అందిన క్షణమే, మహారాణీసమేతుడై అయోధ్యకు వచ్చెను. అక్కడ విషయములన్నియు విశదమాయెను. ఇంతలో భరతుడు రాణులు, గురువు, ప్రజల సమేతుడై, చిత్రకూట పర్వతమునకు రామసందర్శనం గావించుటకై వచ్చుచుండగా వారితో జనకుడు తన రాణితో చిత్రకూటమునకు వచ్చెను. సమయమును చూచుకొని సీతారాములతో మాట్లాడ వేచియుండిరి. సీతాదేవి తల్లి సునయన చెలికత్తెను పిలిచి కౌసల్యాది మహారాణుల సమయమును చూచి రమ్మని పంపెను. అంత చెలికత్తె కౌసల్యాది రాణులను చూచుటకు వెళ్లెను. జ్యేష్ఠ శుద్ధ ఏకాదశినాడు మహారాణులు కలుసుకొనిరి. కౌసల్యాదేవి సునయనను సన్మానించి, ఆదరించి ఆననముపై కూర్చుండ బెట్టెను. ఆ మహారాణులను సునయన చూచుట మొదటిసారి. అనగా సీతారాముల కల్యాణ సమయమున రాణులెవ్వరునూ మిథిలాపురమునకు వెళ్ళలేదు; మిథిలాపుర

రాణి అయోధ్యకు రాలేదు. అందుచే వారిరువురూ ఒకరినొకరు గుర్తించుటకు వీలులేకపోయెను. అయోధ్యానగర రాణులైన కౌసల్య, సుమిత్ర, కైకేయిలను చూచినదే, వారల సరసోక్తులను, సౌశీల్యమును, స్నేహమును చూచి కఠినమగు వజ్రము సహితం నీరగును. వారి శరీరములు శుష్కించి శిథిలమయ్యెను. వారు కన్నీరు కార్చుచూ నేలను చూచుచూ దుఃఖించుచుండ, సీతారాముల గుణగణములను వారు వర్ణించుచూ పొంగివచ్చు దుఃఖమును ఆపుకొనలేక భోరున ఏడ్వసాగిరి.

అంత సునయన, ఏమి చెప్పటకూ తోచక, “అమ్మా! విచారించి ప్రయోజనమేమి?! విధాత బుద్ధి వక్రముగా వెళ్లెను. పాలనురుగును భేదించుటకు వజ్రమును ఉపయోగించెను. అమృతమును వినియున్నాము. కాని చూచియుండలేదు; గరళమునే చూచుచున్నాము. మానస సరోవరములో రాజ హంసలు కలవని వినుచున్నాము. కాని కాకులు, కొంగలు, గ్రద్దలు, గుడ్లగూబలను మాత్రమే చూచుచున్నాము. దేవీ! విధికృతములు విపరీతములు, విచిత్రములు. విధికృతములు బాలుని చర్యలవలె ఉన్నవి” అని ఓదార్పు మాటలతో తాను కూడనూ దుఃఖించదొడగెను.

అంత కౌసల్య, “అమ్మా! సునయనా! ఇది యొకరి దోషము కాదు. సుఖదుఃఖములు, లాభనష్టములు, కర్మాధీనములు. (‘అవశ్యమేవ భోక్తవ్యం కృతం కర్మ శుభాశుభం’) కఠిన కర్మగుతులు భగవంతునకు తెలియును. శుభాశుభ కర్మలకు తగిన ఫలము నతడిచ్చును. ఈశ్వరాజ్ఞ శిరస్సు నధిష్ఠించి యుండును. దేవీ! మోహమునకు వశులమై వ్యర్థముగా విచారింతుమేకాని మన పూర్వజన్మ పాపఫలములు ఎందుకు దయ తలచును! అనాదికాలమునుండి ఈ ప్రకారము

జరుగుచున్న సృష్టి క్రమము మనకొరకై మారునా? పిచ్చి!” అని నిట్టూర్పులు విడచెను.

అప్పుడు సునయన, “అమ్మా! మీరెంతయో పుణ్యాత్ములు. లోకమున దశరథునికి మించిన పుణ్యాత్ముడు మరొకరు కనిపించరు. అట్టి దశరథుని అర్ధాంగులై, ధర్మమూర్తి, విశాలహృదయుడు, సుగుణ శీలుడు అయిన శ్రీరాములకు తల్లులై, లోకఖ్యాతిని అందుకొంటిరి. మీ మాటలు పరమ సత్యములు. ఎట్టి వారికైనా కష్టసుఖములు కావడికుండలు. కష్టమే లేకున్న సుఖముయొక్క విలువ తెలియదుకదా. “న సుఖాల్లభ్యతే సుఖం” సుఖమునుండే సుఖము రాదు, లేదు కదా” అని బదులు చెప్పెను.

“సీతారామలక్ష్మణులు వనవాసము చేసినయెడల నంతమున శుభములు కలుగును. కానీ రాముని వియోగము భరించలేము. భరతుడు జీవించలేడు. సీతారామలక్ష్మణులకంటే భరతుని చూచి నాకు మరింత దుఃఖము అధికమగుచున్నది, భయ మగుచున్నది” అని కౌసల్య గద్గదస్వరముతో పలికెను. ఆ మాటలు విని సుమిత్రా కైకేయిలు, “నిజము! నిజము!” అని వారునూ దుఃఖించిరి. అంత సుమిత్ర, “అక్కా! మీ ఆశీర్వాదముతో మన కొడుకు కోడలును, గంగవలె నిర్మలులు. ఇదివరకు రాముడు తోడని చెప్పియుండలేదు, ఇప్పుడు రాముడు తోడని సత్ స్వభావముతో చెప్పుచున్నాను. భరతుని గుణ శీలమును, వినయమును, ఉదారబుద్ధిని, భ్రాతృ వాత్సల్యమును, భక్తిశ్రద్ధలను, ధైర్యస్థైర్యములను సంపూర్ణముగా వర్ణించి చెప్పుటకు సరస్వతి సహితము సంశయించును. సత్తగుల్లులు సముద్రమును తరచ నగునా?! సదా భరతుడు కులదీపకుడని తెలిసికొనుట అందరికీ సాధ్యము కాదు. పరీక్షవలన రత్నములను, గీటురాయిమీద బంగారమునువలే, సమయము వచ్చినపుడు మనుజుని పరీక్షింపవలెను. ఈ సమయమున నే ఇట్లు పలుకుట మంచిది కాదు.

శోకముచేతను, పుత్రవాత్సల్యముచేతను నా బుద్ధి తక్కువయ్యెను” అని కన్నీరు తుడుచుకొనుచుండ, సునయన, “అయోధ్యారాణులు, ఒకరికంటే మరొకరు మహాపవిత్రహృదయులు. నిజముగా తమ స్వంత కొమారునైనా వర్ణించక, సవతి బిడ్డలను ఇన్ని విధముల వర్ణించి మెచ్చుకొనుట లోకవిరుద్ధము. భేదరహితులైన ఈ రాణులు లోకమునకు ఆదర్శ గృహిణీమణులు. ఆహా, యెంత విశాల భావములు! ఎంత నిస్వార్థమైన పలుకులు!” అని తనలో తాను ఆశ్చర్యపడుతూ ఆనందించుచుండెను.

కౌసల్య ధైర్యము తెచ్చుకొని, “మిథిలాదేశపు మహారాణీ! జ్ఞానసముద్రుడైన జనక చక్రవర్తి భార్యవు నీవు. నీకు ఎవరు ఉపదేశించ సాహసించురు?! మా పలుకులు అజ్ఞానపు పలుకులు. అయిననూ, మా మాటలు క్షమించి సమయమును జూచి చక్రవర్తితో ఈ నా మాటను జెప్పుము. ఏమన, లక్ష్మణుడు ఇంత కాలము రామునితో నివసించెను. కనుక, కొంత కాలము భరతుని రామునితో నివసించునట్లును, లక్ష్మణుని అయోధ్యలో పనులు చూచుకొనునట్లును, లక్ష్మణునకు శత్రుఘ్నుడు తోడుగా ఉండునట్లునూ నా ప్రార్థనగా చక్రవర్తి రామునకు నచ్చజెప్పుమనుము. ఈ మాటలను సమ్మతించిన యెడల మిగిలినవి అన్నియూ వాటికవే సరిపోవును. భరతుని విషయములోనే నాకు చాలా భయముగా ఉన్నది. భరతుని ప్రేమ గంభీరమైనది. రాముని విడచి జీవించనొల్లదు. చక్రవర్తి స్వర్గస్థులయిరి. రాముడు వనవాసము వీడడు. భరతుడు రామవియోగమును భరించుకొనలేక గతించినచో దేశమే జీవచ్ఛవము కాగలదు. మున్ముందు ఏమి ప్రమాదము రానున్నదో నాకు చాలా ఆందోళనముగా ఉన్నది” అని సునయన చేతులు పట్టుకొని జనక మహారాజును తగిన రీతిగా నచ్చజెప్పి ఈ పని ఎట్లయిననూ నెరవేరునట్లు చేసి మమ్ముల నానందపెట్టుమని ప్రార్థించినటుల చెప్పెను.

కౌసల్య స్నేహధర్మమునకు సంతసించి సునయన,
 “దేవీ! వినయము, సుగుణములు నీకుచితములు. అగ్ని
 ధూమమును ధరింపదా! పర్వతములు తమ శిరస్సుపై
 తృణములను ధరింపవా?! మనోవాక్కర్మములచే
 చక్రవర్తి మీ సేవకుడు, మీకు సదా సహకారులు.
 దీపపు సహాయమున సూర్యునకు శోభ కలుగునా?!
 దేవ కార్యమును సాధించుటకు రాముడు వనమునకు
 వచ్చెను. అతడు తిరిగివచ్చి అయోధ్య రాజ్యమును
 నిశ్చలముగా పరిపాలించును. రాముని బాహు
 బలముచే నర, దేవ, నాగులు సుఖించి, వారివారి
 నిజస్థానముల పొందగలరు. ఇవన్నియును మున్నే
 యాజ్ఞవల్క్య ఋషి చెప్పియుండెను. ఋషివాక్యములు
 ఏనాటికీ అసత్యములు కావు” అని విన్నవించి, కౌసల్య
 పాదములకు నమస్కరించి సెలవు గైకొని సీతను
 చూచుటకు పర్ణశాల దిశకు వెళ్లి తగిన ఏర్పాట్లు
 గావించుకొని వెళ్లెను.

తల్లి లోనికి వెళ్లి కూతురు సీతను చూడగానే
 దుఃఖమును ఆపుకోలేక కౌగిలించుకొని భోరున
 ఏడ్వసాగెను. సీత తల్లిని అనేకవిధముల ఓదార్చి, ధైర్య
 వచనములు బోధించి తల్లి పాదములకు నమస్కరించి
 నిలుచుండెను. జానకి ధరించిన తపస్విని వేషమును
 చూచి సాక్షాత్ పార్వతీదేవిగా కనిపించిన సీతతో,
 “అమ్మా! నీవు నా సీతవా? లేక సాక్షాత్ శంకరుని
 ధర్మపత్నివా?” అని ప్రశ్నించి ఆశ్చర్యముతో ఆమెను
 ఎగాదిగా చూచి పరమానంద పరవశముతో, ఇట్లు
 ప్రారంభించెను:

“ఓ సీతా! నీ మూలమున తల్లిదండ్రుల వంశము,
 అత్తమామల వంశము రెండునూ పవిత్రమయ్యెను. నీ
 కీర్తి లోకవ్యాప్తి కాగలదు. తల్లీ! నీ కీర్తి అను నదికి ఈ
 రెండు వంశములును రెండు గట్లు. గంగానదికి
 భూలోకమున మూడు పుణ్యతీర్థములు మాత్రమే కలవు
 - హరిద్వారము, ప్రయాగ, సాగరసంగమము. అయితే
 నీ కీర్తి బ్రహ్మాండప్రవాహమై సర్వుల హృదయ

క్షేత్రములందూ తీర్థరూపమున సార్థకమును
 గావించువు గాక!” అని ఈవిధముగా వాత్సల్యముచే
 తల్లి పలికిన సత్యవాక్కులను సీత విని సిగ్గుపడి, “తల్లీ!
 ఎంతటి మాట, ఎక్కడి సంబంధము?! పవిత్ర
 గంగకూ, నాకూ పోలిక ఏమిటి?!” అని భక్తిశ్రద్ధలతో
 గంగకు నమస్కరించునటుల ప్రదర్శించి నిలిచెను.

తల్లి కౌగిలించుకొని శిరమును ముద్దాడి, “సీతా! నీ
 గుణములు లోక గృహిణీమణులకు ఆదర్శములు” అని
 చెప్పుచుండ, సీత, “అమ్మా! నేను కాలమును అధికంగా
 మీతో గడుపుటచేత రామచంద్రుని సేవాకార్యములకు
 కొంత తడవు కావచ్చును. కాన, నేనిక సెలవు
 తీసుకొనుటకు అనుజ్ఞ ఇమ్మ”నెను. తల్లి జానకి
 మనస్సును కనిపెట్టి, ఆమె మనోభీష్టమునకు
 అడ్డుతగులుట మంచిదికాదని తలంచి, అనేక
 పర్యాయములు సీతను ముద్దాడి, “అమ్మా! నీ ఇష్ట
 ప్రకారము శ్రీరామసేవకై వెళ్లుమ”ని సెలవిచ్చెను. సీత
 తల్లికి నమస్కరించి రామసన్నిధికి వెళ్లెను.

సునయన తన కుమార్తెయొక్క పతి భక్తిని, ఆమె
 గుణములను తనలో తాను స్మరించుచూ
 ఆనందించుచూ సీతనే చూచుచూ ఆమె లోనికి వెళ్లు
 వరకూ అక్కడే నిలిచియుండెను. సునయన చెలికత్తె,
 “అమ్మా! సీతమ్మగారు లోనికి వెళ్లిరి. మనమిక మన
 స్థానమునకు వెళ్లుట మంచిద”ని హెచ్చరించగనే,
 సునయన కంటిధారలు తుడుచుకొనుచూ, విధిలేక
 అక్కడినుండి వెనుకకు తిరిగి తన విడిది స్థానమునకు
 చేరినది. ఇంతలో సూర్యాస్తమయము కావటంచేత
 రామలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నులు స్నానసంధ్యాది
 కర్మనిష్ఠలను ఆచరించుటకై నది కేగుచున్నారని
 పండితులు, విప్రులు, రాజులు, మంత్రులు అందరూ
 వారలతో నదీతీరమునకు వెళ్లి స్నానసంధ్యాదులు
 ఆచరించి కందమూలాది ఫలములను భుజించి వారి
 వారి విడిది వృక్షముల క్రింద నిశ్చింతగా నిద్రించిరి.

(సశేషం)

తల్లిని సంతోషపెడితే స్వామిని సంతోషపెట్టినట్లే!

ప్రేమస్వరూపులారా!

ఈ ప్రపంచంలో అనేకవిధములైన సంబంధ బాంధవ్యములున్నాయి. కానీ, తల్లితో గల బాంధవ్యమును మించినది మరొకటి లేదు. దీనిని పురస్కరించుకొనియే స్వదేశమును ‘మాతృదేశం’ అన్నారు, స్వభాషను ‘మాతృభాష’ అన్నారు.

తల్లికి ఉన్న ప్రాముఖ్యత మరెవరికీ లేదు. ఇది లౌకిక జీవితానికి మాత్రమే పరిమితం కాదు, ఆధ్యాత్మిక మార్గమునందు కూడా స్త్రీలకు, తల్లులకు ప్రథమస్థానం అందించబడింది. దయ, సహనం, శాంతి, సత్యము, సానుభూతి ఇత్యాది సద్గుణములను మొట్టమొదట నేర్పించేది తల్లియే. పవిత్ర హృదయమైన తల్లుల అడుగుజాడల ననుసరించియే కుమారులు గుణవంతులుగను, కీర్తివంతులుగను అభివృద్ధిగాంచుతారు. ప్రత్యక్షంగా, భౌతికంగా మిమ్మల్ని పోషించి అభివృద్ధికి తెచ్చేది మీ తల్లియేగాని, దైవం కాదు. ప్రత్యక్షంగా కంటికి కనిపించేవారు మీ తల్లిదండ్రులు, మిమ్మల్ని కని పెంచి పెద్దచేసినవారు మీ తల్లిదండ్రులు. అలాంటి వారిని విస్మరించి, కంటికి కనిపించని విష్ణువును, శివుణ్ణి, రాముణ్ణి, కృష్ణుణ్ణి ఆరాధిస్తే ప్రయోజనం లేదు. మీ పుట్టు, మీ

హెడ్డు, మీ బుడ్డు, మీ దుడ్డు అంతా తల్లిదండ్రులయొక్క వరప్రసాదమే. వీటిని ఏ దేవుడూ మీకు ప్రత్యక్షంగా అందించటం లేదుకదా! కనుక, మొట్టమొదట మీరు తల్లిదండ్రులను దైవంగా విశ్వసించాలి. ప్రత్యక్షంగా కనిపించే తల్లిదండ్రులను ప్రేమించి గౌరవించినప్పుడే పరోక్షమైన దైవత్వం మీకు సాక్షాత్కరిస్తుంది.

భీష్ముని పితృభక్తి

శంతనుడు దాసరాజు కుమార్తె సత్యవతిని వివాహమాడాలని ఆశించాడు. ఐతే, ఈ విషయాన్ని ఎవరితోను చెప్పలేదు. కానీ, అతని కుమారుడైన భీష్ముడు తన తండ్రి మనస్సులో ఉన్న కోరికను గుర్తించి, దాసరాజువద్దకు వెళ్ళి సత్యవతిని తన తండ్రికిచ్చి వివాహం చేయవలసిందని కోరాడు. దాసరాజు, తన కుమార్తెకు పుట్టినవానికే రాజ్యాధికారం సంక్రమించాలని ఒక షరతు విధించాడు. తప్పక అదేవిధంగా జరుగుతుందని భీష్ముడు హామీ ఇచ్చాడు. అప్పుడు దాసరాజు, “నాయనా! ఈనాడు నీవు అంగీకరించ వచ్చు. కానీ, నీ తండ్రికి వివాహమైన తరువాత నీవుకూడా వివాహమాడతావు. అప్పుడు నీకు పుట్టే పుత్రులు రాజ్యాధికారం తమకే దక్కాలని ఆశించవచ్చు కదా. కనుక, నా కుమార్తెకు పుట్టినవాడే రాజు

అవుతాడని నేను నమ్మేదెలా?” అన్నాడు. అప్పుడు భీష్ముడు తండ్రియొక్క సంతోషంకోసం తన జీవితంలో వివాహమాడనని ప్రతిజ్ఞ చేశాడు; దైవానుగ్రహానికి పాత్రుడయ్యాడు.

గరుడుని మాతృభక్తి

కశ్యపునికి వినత, కద్రువ అని ఇరువురు భార్యలు. ఒకనాడు వారిరువురు ఒక పందెం వేసుకున్నారు. పందెంలో ఓడిపోయిన వ్యక్తి, ఆమె పుత్రులూ గెలిచిన వ్యక్తికీ, ఆమె పుత్రులకూ జీవితాంతం సేవకులుగా ఉండాలని షరతు పెట్టుకున్నారు. పందెంలో కద్రువ గెలిచింది. అప్పటినుండి వినత కద్రువకు దాసిగా ఉండవలసివచ్చింది. కద్రువ, “వినతా! నీవు నాకు సోదరితో సమానమే. కానీ, మనం వేసుకున్న పందెమునకు తగిన ఫలితం ఉండాలి కదా! కనుక, నీవు నాకు స్వర్గం నుండి అమృతభాండమును తెచ్చిస్తే నీకు దాసిత్వమునుండి విముక్తి లభిస్తుంది” అన్నది. వినత పడుతున్న కష్టాలను ఆమె కుమారుడైన గరుత్మంతుడు చూడలేకపోయాడు. తన సోదరులకు సేవ చేయడానికి తనకు అభ్యంతరం లేదుగాని, తన తల్లి వినత సవతి తల్లి కద్రువకు దాసిగా ఉండడాన్ని సహించలేకపోయాడు. ఆమెకు దాసిత్వమునుండి విముక్తి చేకూర్చాలని అనేక శ్రమలకోర్చి అమృత భాండమును తీసుకువచ్చాడు. విష్ణువు గరుడుని మాతృభక్తికి మెచ్చుకుని అతనిని తన వాహనంగా చేసుకున్నాడు; అతని తల్లికి మోక్షప్రాప్తి కలుగుతుందని వరమిచ్చాడు. ఇట్టి ప్రాచీన చరిత్రలయొక్క పవిత్రతను మీరు గుర్తించడానికి ప్రయత్నించాలి.

మహాదర్శ మాతృమూర్తులు

లోకంలో ఎట్టి సిరిసంపదలూ లేకపోయినప్పటికీ తల్లియొక్క అనుగ్రహధనాన్ని సంపాదిస్తే చాలు. తల్లి అనుగ్రహాన్ని పొందినవాడే ధన్యుడు. పూర్వం బెంగాల్‌లో ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ అనే గొప్ప వ్యక్తి

ఉండేవాడు. వారిది చాలా బీదకుటుంబం. తన తల్లి పాతబడిన చీరలు కట్టుకోవడం చూసి చాలా బాధ పడేవాడు. అతడు విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేసుకొని ఒక చిన్న ఉద్యోగంలో చేరిన తరువాత ఒకనాడు తల్లిదగ్గర కూర్చుని, “అమ్మా! నావద్ద కొంత ధనమున్నది. నీకేమి కావాలో చెప్పు” అన్నాడు. “నాయనా! నాకు ఏ ఆశలూ లేవు. నీవు మంచి గుణవంతుడివైతే నాకంతే చాలు” అన్నది. ఇంకా కొంతకాలమైన తరువాత అతడు ఒక గొప్ప ఉద్యోగంలో చేరాడు, జీతం పెరిగింది. అప్పుడు మళ్ళీ తల్లివద్దకు వచ్చి, “అమ్మా! ఇప్పుడు నావద్ద కావలసినంత ధనమున్నది. నీకేమైనా కోరికలుంటే చెప్పు” అన్నాడు. “నాకు మూడు కోరికలున్నాయి. అవి తీరినప్పుడే నాకు శాంతి కలుగుతుంది. మొదటిది - మన గ్రామంలో బీదపిల్లలు చదువుసంధ్యలు లేక కాలమును వ్యర్థం చేస్తున్నారు. కాబట్టి, ఒక చిన్న స్కూలును కట్టించు” అన్నది. అతడు ఒక స్కూలును కట్టించాడు. “రెండవ కోరిక ఏమిటమ్మా?” అని అడిగాడు. “నాయనా! ఈ పల్లెలో ఒక ఆసుపత్రి లేకపోవడంచేత ప్రజలు చాలా అవస్థపడుతున్నారు. కాబట్టి, ఒక చిన్న ఆసుపత్రి కట్టించు” అన్నది. ఆసుపత్రినికూడా కట్టించాడు. మరి కొంతకాలం తర్వాత, “నాయనా! ఈ గ్రామంలో త్రాగటానికి నీరు లేక ప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు. మురికినీరు త్రాగి అనారోగ్యానికి గురి అవుతున్నారు. కనుక, ఒక బావిని త్రవ్వించి ప్రజలకు త్రాగునీటిని అందించు” అన్నది. అతడు ఆ అభీష్టాన్నికూడా నెరవేర్చాడు.

ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ తల్లి కోరిన కోరికలే ఈశ్వరమ్మకూడా కోరింది. “స్వామీ! మన పుట్టపర్తి గ్రామంలోని పిల్లలు ఎక్కడికో పోయి చదువుకోవలసి వస్తున్నది. మీరు దయాసాగరులు. ఒక చిన్న స్కూల్ కట్టించండి” అన్నది. ఆమె కోరినట్లుగా ఒక స్కూల్ కట్టించాను. స్కూలు చిన్నదైనా దాని ప్రారంభోత్సవం పెద్ద ఆర్వాటంగా జరిగింది. భక్తులందరూ వచ్చారు.

మరునాడు ఈశ్వరమ్మ నావద్దకు వచ్చి, “నిన్నటి దినము కార్యక్రమం చాలా బాగా జరిగింది. ఐతే, నాకు మరొక కోరిక ఉన్నది. మన పల్లెప్రజలు సరియైన వైద్యసౌకర్యం లేక బాధపడుతున్నారు. కనుక, ఒక చిన్న ఆసుపత్రి కట్టించండి” అన్నది. సరే, కట్టించాను. ఆసుపత్రి ప్రారంభోత్సవానికి బెజవాడ గోపాలరెడ్డిని పిలిపించాము. ప్రారంభోత్సవం చాలా ఘనంగా జరిగింది. ఇంత గొప్పగా జరుగుతుందని ఈశ్వరమ్మ అనుకోలేదు. మరునాడు నావద్దకు వచ్చింది. “స్వామీ! ప్రజల బాధలు తగ్గించి నా మనోభీష్టమును నెరవేర్చారు. ఇంక నేను మరణించినా ఫరవాలేదు” అన్నది. “ఇంకా ఏమైనా కోరికలుంటే అడుగు” అన్నాను. “స్వామీ! ఇంకొక్క చిన్న కోరిక ఉన్నది. మన చిత్రావతి వర్షాలు వచ్చినప్పుడు పొంగిపోతుందిగాని, లేనప్పుడు కనీసం త్రాగటానికైనా నీరుండదు. కాబట్టి, ఒక బావిని తవ్వించండి” అన్నది. “అవుతుంది, అవుతుంది, యోచన పెట్టుకోకు” అన్నాను. ఈ రోజుల్లో నీరు కావాలంటే బోర్లు వేస్తున్నారు. కానీ బోర్లు వేస్తే ప్రయోజనం ఉండదు. కొంతకాలం నీరు వస్తుంది. తరువాత అందులో నీరు ఒక్కచుక్కైనా ఉండదు. కాబట్టి నాకు బోర్లు వేయటం ఇష్టం ఉండదు. పాత మందిరంలోనే ఒక బావి తవ్వించాను. మంచి మనస్సుతో ఏది సంకల్పించినా అది ఫలిస్తుంది. ఏడడుగులుకూడా తవ్వలేదు, పెద్ద నీటిబుగ్గ పడింది. గ్రామప్రజలందరూ వచ్చి నీరు తీసుకువెళ్లటానికి వీలుగా మందిరం వెనుక తలుపు పెట్టించాను. మీకు తెలుసు - క్రమక్రమేణా అనంతపురంజిల్లా అంతటికి తుంగభద్రనుండి నీరు తెప్పించి యిచ్చాను. చిన్న విత్తనమే పెద్దవృక్షముగా మారిపోయినట్లు ఆనాడు కట్టించిన చిన్న స్కూలే ఈనాడు పెద్ద యూనివర్సిటీగా మారిపోయింది. ఆనాడు కట్టించిన చిన్న ఆసుపత్రియే

అవతారపురుషుని జననీ జనకులు

ఇప్పుడు ఒక పెద్ద సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ గా మారిపోయింది. తల్లియొక్క సత్యసంకల్పము, సాయి యొక్క నిత్యసంకల్పము రెండింటియొక్క కూడికచేతనే యిది సాధ్యమైంది.

ఈశ్వరమ్మ ఏ విషయంలోనైనా స్వామిని కించిత్తు కూడా బాధపెట్టేది కాదు. “స్వామీ! మిమ్మల్ని కష్టపెట్టడం నాకిష్టం లేదు. మీరు కష్టపడితే జగత్తే కష్టపడుతుంది. మీరు ఆనందిస్తే జగత్తంతా ఆనందిస్తుంది” అనేది. ఒక్కొక్క పర్యాయం ఏదైనా అడిగి, తిరిగి వెళ్ళిపోయేటప్పుడు రెండు మెట్లు దిగి మరల వెనక్కి వచ్చి, “స్వామీ! మీకేమైనా కష్టం కలిగిస్తున్నానా?” అని అడిగేది. నాకేమీ కష్టం లేదంటే సంతోషంగా వెళ్ళిపోయేది. వచ్చిన ప్రతి ఒక్కరికి, “స్వామిని కష్టపెట్టకుండా మీరు సంతోషపడండి” అని చెప్పేది. తల్లిప్రేమ ఆవిధంగా ఉంటుంది. ఆమెకు ఏవిధమైన కొరతలూ లేకుండా ఆమె ఉన్నంతవరకు సంపూర్ణ శాంతిని అందించాను. తల్లిప్రేమను పదిమంది దృష్టికి తెప్పించే నిమిత్తమై ప్రతి సంవత్సరం ‘ఈశ్వరమ్మ దే’ జరుపుతున్నాము. ప్రతి ఒక్కరూ తల్లిని సంతోషపెట్టాలి. తల్లిని సంతోషపెడితే స్వామిని సంతోషపెట్టినట్లే.

విద్యార్థులారా! స్వామిది వేయి తల్లుల ప్రేమ అంటున్నారు మీరు. కానీ, ఒక్క తల్లి ప్రేమనే మీరు అర్థం చేసుకోవడంలేదు. ఇంక, వేయి తల్లుల ప్రేమను ఏరీతిగా అర్థం చేసుకోగలరు! స్వామికి ఏమీ అక్కర్లేదు. అనేకమంది నాకు 'హేపీ బర్త్ డే' అని వ్రాస్తుంటారు. పిచ్చివారు! నేనెప్పుడూ హేపీగానే ఉన్నాను. మీ తల్లిదండ్రులు మీపట్ల వాత్సల్యంతో, మీ అభివృద్ధి నిమిత్తమై అహర్నిశలు శ్రమిస్తూ, అనేక సమస్యలలో మునిగి ఉంటారు. కనుక, మొదట మీ తల్లిదండ్రులను సంతోషపెట్టండి. మీతోటివారికి మీరు హేపీనేస్ అందించండి. అంతేకానీ, మీరు భగవంతుణ్ణి హేపీగా ఉండమని చెప్పనక్కర్లేదు. ఎందుకంటే, భగవంతుడు ఆనందస్వరూపుడే! తల్లిదండ్రులను సంతృప్తిపరచితే మీ జీవితమంతా సంతృప్తిగా ఉంటారు. అప్పుడు దైవమే మీ హస్తగతమైపోతాడు. దైవాన్ని మీరు పిలువ నక్కర్లేదు; మీరు సత్ప్రవర్తన కలిగియున్నప్పుడు, తల్లిదండ్రులను సేవించిన పుండరీకుని దగ్గరకు తానే వచ్చినట్లుగా, దైవమే మీవద్దకు పరుగెత్తుకొని వస్తాడు.

ఈనాడు తల్లిదండ్రులను గౌరవించేవారు చాలా అరుదు. ఏరు దాటిన తరువాత తెప్పను నిప్పులో పడవేసినట్లుగా, కొంతమంది తమ అవసరాలు తీరిన తరువాత తల్లిదండ్రులను అలక్ష్యం చేస్తున్నారు; విదేశములకు వెళ్ళి ఒక గొప్ప ఉద్యోగం సంపాదిస్తే వారికింక తల్లిదండ్రులే జ్ఞాపకం ఉండరు. పూర్వం మద్రాసులో వి. రామకృష్ణ అని ఒక ఐ.సి.ఎస్. ఆఫీసరుండేవాడు. అతడు తన కుమారుణ్ణి అమెరికాకు పంపించాడు చదువుకోవడానికి. అక్కడికి వెళ్ళిన ఒక నెల తిరక్కుండానే అతనికి తల్లి ఒకనాడు ఫోన్ చేసింది. ఆమె పేరు దుర్గమ్మ. ఆమెకు ఇంగ్లీషు రాదు. "బాబూ, ఎట్లా ఉన్నావురా? బాగా చదువుతున్నావా? నీ ఆరోగ్యం ఎట్లా ఉంది?" అని ఫోన్ చేసింది. "అమ్మా! ఇప్పుడు నేను ఇంగ్లీషులో తప్ప తెలుగులో మాట్లాడ లేను. తెలుగు మరచిపోయాను" అన్నాడు. ఆ తల్లి

మాతృదేవత

అదితి గర్భంబున హరి వామనుండుగ
కృపతోడ ప్రభవించె కృతయుగాన
కౌసల్య గర్భాన కందుగా రాముండు
ప్రీతితో జనియించె త్రేతలోన
దేవకీ గర్భాన దేవదేవుండు తా
గోపాలుడై పుట్టె ద్వాపరమున
ఈశ్వరాంబా గర్భమెంచి తానుదయించె
కరుణ సాయీశుడీ కలియుగాన
తల్లిదండ్రులు లేనట్టి తత్త్వమట్లు
యుగయుగంబున భక్తుల యోగమనగ
తల్లి గర్భాన జనియించె ధరణిలోన
మాతృదేవత నర్చింప మనల బ్రోచు

- చిల్లరిగె శ్రీవిఠల్

ఆనందంగా నా దగ్గరకు వచ్చి చెప్పింది: "స్వామీ! మా అబ్బాయి అమెరికా వెళ్ళి ఒక నెలే అయింది. అప్పుడే తెలుగే మరచిపోయాడు" అని. "అమ్మా! మాతృభాషనే మరచినవాడు ఇంక నిన్ను మాత్రం మరువకుండా ఉంటాడా?" అన్నాను. ఇలాంటివారు ఈ లోకంలో చాలామంది ఉన్నారు. తల్లిప్రేమను మీరు ఎన్నటికీ మరువకూడదు. ఇటువంటి ఆదర్శాన్ని అందించే నిమిత్తమై నేను ప్రతి పుట్టిన పండుగకు సమాధికి పోయివచ్చేవాడిని. 'సాయిబాబానే ఈవిధంగా చేస్తున్నాడు. కాబట్టి, మనం కూడా చేయాలి' అనే సద్భావం ప్రజల్లో కలగాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే నేనీ పని చేస్తూవచ్చాను. కనుక, మీరు తల్లిని పూజించాలి, గౌరవించాలి, ఆమెకు తగిన కృతజ్ఞత చూపాలి.

(శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసాలనుండి)

పూర్ణమనస్సాధన

అ

ముదిగొండ వీరభద్రయ్య

ఐ

సాధకుడు బహుజన్మల తపఃఫలంగా, ఈ జన్మలో భగవానుని అనుగ్రహాన్ని పొంది సాధనకుపక్రమిస్తున్నాడు. ఒక జన్మనుంచి మరొక జన్మకు వస్తున్నది ఎవరు? జన్మనుంచి జన్మకు ‘మన’ దేహాలు రావడం లేదు. ప్రతి జన్మకీ కొత్త శరీరాన్నే తయారు చేసికొని ధరిస్తున్నాము. కానీ జీవునికి నైరంతర్యం (కంటిన్యూవిటీ) ఉంటున్నది. ఈ విషయికంగా భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారొక దివ్యోపన్యాసంలో ఈ క్రింది విధంగా తెలిపారు:

“మనిషికి మరణం ఉంది కాని, మనస్సుకి మరణం లేదు. మనిషి మరణించినా జీవితములో తాను చేసిన పనులన్నీ మనస్సుపైన ప్రింట్

ఉంటాయి. ఈరీతిగా ఎన్నో జన్మల సంస్కారము మనస్సుపైన ప్రింట్ అయి ఉంటుంది. మనస్సుయొక్క తత్త్వము ఇట్టిది అని చెప్పటానికి వీలుకాదు.”

కాబట్టి జీవత్వానికి అనుసూయిని, కొనసాగుదలను కల్గిస్తున్నది మనస్సే. మనస్సుపైన ఈ పనులు, వాటి ఫలితాలు, వాటివల్ల ఏర్పడిన సంస్కారాలు ముద్రణ కాకనేపోతే మనస్సే ఏర్పడదు. దానితో జీవత్వం హుళక్కి అయి బ్రహ్మత్వమే ఉంటుంది. అందుచేత సాధన అన్నదాని పరమార్థం ఆత్మలాభమే, అంటే బ్రహ్మత్వ సాధనే కాబట్టి, దానికి అడ్డునిలుస్తున్న జీవత్వాన్ని, అంటే మనస్సుయొక్క అస్తిత్వాన్ని నిర్మూలించాల్సి ఉంటుంది. జన్మనుంచి జన్మకు శరీరాన్ని మార్చుకొన్నా, ఒకటే మనస్సు ఆయా శరీరాలలో కొనసాగుతున్నది. శరీరమూ మనస్సు నిజానికి రెండూ వేరువేరు కాదు. శరీరం అన్న ఉపాధికి మనస్సే మూలం. మనస్సువల్లనే జగత్తు ఏర్పడిందన్న భావన! దీన్నంతా భగవాన్ బాబావారు స్పష్టరీతిలో ఈ క్రింది మాటల్లో తెలిపారు:

“ఇంద్రియములతోకూడిన ఈ పాంచభౌతిక శరీరము, మనస్సు వేరువేరు కాదు. మనస్సు తన విలాసార్థమై నిర్మించుకున్న భవనమే ఈ శరీరము. సమస్త ఉపాధులకు మనస్సే మూల కారణము. మనస్తత్త్వము పురస్కరించుకొనియే జగత్తు జరుగుచున్నది.”

మనస్సున్నది అంతఃకరణం కాగా, బహిఃకరణం శరీరం. ఈ రెండింటి వెనుకన మరొక సత్య పదార్థమున్నది. కాని మనస్సు దాన్ని గుర్తించకుండా, దాని స్పృహ లేకుండా విచ్ఛలవిధిగా పోతున్నది. శరీర ఇంద్రియాలవల్లనే (జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియాల అధీనంలోకి పోవడంచేతనే)

మనస్సు తన నిర్మలతను పోగొట్టుకొంటున్నది. ఈ అంశాన్ని విడమరుస్తూ స్వామి,

“ఈ ఇంద్రియములు అనేక లోపములతో కూడినవి; అనేక దౌర్బల్యములతో, రోగములతో చేరినవి. ఇట్టి అనిత్యము, అశాశ్వతము, రోగ పీడితమైన ఇంద్రియములను ఆధారం చేసికొని మనస్సు అనుభవించటంచేత ఈ ఇంద్రియముల దోషం మనస్సునందు ప్రతిబింబిస్తున్నది. కనుక, ఇంద్రియదోషములచేత మనస్సు మాలిన్యము చెందుతున్నది. ఇది చాలా పరిశుద్ధమైనది. పవిత్రమైనది. కానీ సహవాసముచేత అది మాలిన్యము చెందుతున్నది” అని అన్నారు.

ఇంద్రియాలతోకూడిన శరీరము, దానికి మూలమైన మనస్సు - ఇవి జగద్గుప్తి మనకు ఏర్పడడానికి కారణం. ఈ దృష్టిని మార్చుకొని బ్రహ్మదృష్టి కలుగాలంటే జగత్ దృష్టికి హేతువైన మనస్సుని నిర్మూలించాలి. సాధనలో సాధకుని సర్వశక్తులూ దీనిపై కేంద్రీకరించాలి. ఈ అవగాహన ఉండి సాధన చేస్తే ఫలితం కచ్చితంగా లభించేటట్లు చేయడానికి అవతార అనుగ్రహం సిద్ధంగా ఉండనే ఉన్నదికదా.

దేహం తాను కాదన్న స్థిరవిశ్వాసంతో కదా సాధకుడు సాధనకు పూనుకొంటున్నది. దేహాత్మభావనే సర్వ అనర్థాలకు మూలం. నిజానికి సాధనకుపక్రమించకుండా వెనుకంజ వేయించేదికూడా ఈ భావనే. కనుక దేహ మనో బంధాలనుంచి సాధకుడు విముక్తి పొందాలంటూ స్వామి,

“మన దేహముచేతనే, మన మనస్సుచేతనే మనము బంధింపబడుతున్నాము. ఈ మనో దేహముల స్వభావాన్ని చక్కగా అర్థం చేసుకుంటే అంతటా తానే అవుతాడు” అని అన్నారు.

దేహమే తానుగా భావిస్తూ శరీర పరిమితులకే పరిమితమై ఉంటున్నవాడు తనను బంధిస్తున్న ఈ రెండింటియొక్క స్వభావాన్ని గ్రహిస్తే బంధముక్తుడయి అంతటా తానే అవుతాడు. ఇదే కదా ముక్తావస్థ. బంధం కలిగించే మనస్సుద్వారానే బంధవిమోచనకూ దారితీయించవచ్చు నంటూ స్వామి -

“తాళము వేయుటకును, తీయుటకును చెవి యొక్కటే. అట్లే నీ మనస్సును బాహ్యప్రపంచము వైపు త్రిప్పితివా, నీ జీవితము బంధితమగును; పరమాత్మవైపు త్రిప్పితివా, బంధవిముక్తియగును. బంధమోక్షములకు రెంటికిని మనసే కారణము”

అని అన్నారు. ఇటు జగత్తుకీ అటు ఆత్మకూ నడుమన ఉన్నది మనస్సు. దాని స్వభావరీత్యా జగత్తువైపుకి పరుగులెత్తుతుంటుంది. ఈ స్వభావాన్ని గ్రహించి ఈ లక్షణంనుంచి దానిని మరల్చినట్లయితే అది క్రమంగా నశిస్తుంది. ‘బయట జరిగే ప్రళయం కన్నా మనస్సులో జరిగే ప్రళయం ఎక్కువ’ అన్నారు స్వామి. దాన్ని శాంతపరచడం మొదలవగానే అది శక్తిహీనమై నశిస్తుంది. మనస్సునకు అధికారి తాను. అట్లాంటిది మాయ ప్రభావంచేత అదే మనపై అధికారం చెలాయించి పతనం చెందిస్తున్నది. ‘కాబట్టి దానికి విధేయుడైన సేవకునివలె ఉండే శిక్షణ నివ్వండి’ అన్నారు స్వామి.

జగత్తుయొక్క అనిత్యత్వం, మిథ్యాస్థితినిగురించిన ఎటుకను విచారణచేత పొందిన సాధకుడు మనస్సుకి అధికారే అవుతాడు. మనస్సుయొక్క ఆధిపత్యాన్ని తొలగించడానికి స్వామి ఇచ్చిన ఆదేశాలు సాధకులు అనుసరిస్తే సమస్య ఉండనే ఉండదు.

మనస్సు ఏర్పర్చేవాటిల్లో ఇంద్రియాలు దానికందించే ప్రపంచ సమాచారం, దానికి తాను లొంగిపోయి ఆకర్షితుడై బహిర్ముఖుడవడం. అందుచేత భగవాన్ బాబావారు - “మీరు ఇంద్రియాలకు స్వాధీనము కాకూడదు. ఇంద్రియములు మీకు స్వాధీనమై ఉండాలి” అని ఆదేశించారు. మరి ఇంద్రియాలను అరికట్టడం ఎట్లా? ఏమి చేస్తే అవి అశక్తమవుతాయి? దీనికి సాధకుడు చేయాల్సిందేమిటి? స్వామి ఈ క్రిందివిధంగా తెలిపారు -

“ఈ అన్నింటికి మూలకారణము ఇంద్రియములే. ఇంద్రియములను స్వాధీనము చేసుకొనవలెనన్న దీనికి మాస్టర్ అయిన మనస్సును అరికట్టాలి. మనస్సును మనం మిత్రునిగా చేసుకోవాలి.”

మన ఇంద్రియాలకు మన మనస్సే యజమాని అన్న భావంతోనే బండి సరైన దారిలో ప్రవేశిస్తుంది. అయితే,

మనస్సుని బలవంతంగా త్రిప్పడానికి ప్రయత్నిస్తే అది మొండికేసి శత్రువై ఎదురు తిరుగుతుంది. అందుకే దానిని మిత్రునిగా చేసికోవాలన్న ఆదేశమిస్తున్నారు స్వామి. ఇంద్రియాలకు మాస్టర్ మనస్సు అన్న గ్రహింపు స్థిరపడిన తర్వాత, మనసునకుకూడా మూలశక్తి ఒకటి వెనుకన ఉన్నదన్న ప్రాథమిక అవగాహన కల్గిన సాధకుడు తాను తన మనస్సుకన్నా వేరు అన్న భావంతో మనస్సుకు తాను తటస్థంగా ఉంటూ, దాని చర్యలను చూస్తూ విచక్షణతో ప్రవర్తిస్తూ ఉంటాడు. భగవాన్ ఈ క్రింది ఆదేశాన్నిచ్చారీ సందర్భంలో -

“మనస్సును ఏమాత్రం అనుసరించకూడదు. మనస్సు అనేకవిధములుగా మాయను కల్పిస్తుంది. కనుక మనస్సును మరచి, మనస్సును విరిచి మాధవత్వమును మీ హృదయంలో పెట్టుకొని దివ్యత్వములో లీనం కావాలి. అదియే నిర్వాణము.”

మనస్సునెందుకు అనుసరించగూడదంటే అది మాయను కల్పిస్తున్నది కాబట్టి, మాయ భగవదున్ముఖం కానీయదు కాబట్టి. దాన్ని అనుసరించకపోవడమే దాని నాశనానికి ప్రారంభ క్షణం! మరి ఆ సందర్భంలో తాను మనస్సుని ఏవిధంగా చూడాలి? దానిని ఏవిధంగా ‘వాడుకోవాలి’? అది తనకు యజమాని కాదన్నది స్పష్టం. కాబట్టి దానిని సేవకుణ్ణి చేయాలి. దానికి ఇవ్వాలి స్థాయి, హోదా, పనినిగురించి భగవాన్ ఈ కింది మాటల్లో తెలిపారు:

“మనస్సు ఒక గూర్ఖా కాపలాదారు వంటిది. గూర్ఖా తన యజమాని స్నేహితులని మాత్రమే భవనంలోకి ప్రవేశపెట్టాడు. అటులనే మనస్సు తన అధిపతికి భద్రత కలిగించే తలంపులను మాత్రమే చేర్చుకోవాలి. ఎవరు లోపలికి వస్తున్నారు? ఎవరు బయటకు పోతున్నారన్న విషయాన్ని తాను ఏరీతిగా జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తుంటాడో, అదేవిధముగా మనస్సులోనికి చెడుతలంపులు, దుర్భావములు ప్రవేశించకుండా జాగ్రత్త వహించాలి.”

నిజానికి మనస్సుని ఇందుకోసం వాడుకోవడంకూడా దాని నిర్మూలనానికే! ఐతే, ఇది స్నేహితునివలె చేస్తున్న

చతురకార్యం! అత్యుపాక్షాత్కారానికి అనుకూలంగా మనస్సుని దోహదపరచడం ఇది. ఐతే, ఇట్లా చేస్తే మనస్సు నశిస్తుందా? అని అంటే కచ్చితంగా నశిస్తుందనే చెప్పాలి. ఐతే, దీనికి ఒక క్రమవిధానాన్ని కల్గిస్తున్నారక్కడ. అశుభవాసనలనుంచి మొదట దానిని దూరం చేస్తున్నారు. ఆ తర్వాత శుభవాసనలకు మాత్రమే దానిలో ఉండడానికి అవకాశమిస్తున్నారు. ఈ దశనుంచికూడా ముందుకి వెళ్ళి, దానికి పరిశీలకుని హోదా ఇచ్చి వాసనలతో ఉడ్బువించే ఆలోచనలతో, సంకల్పాలతో మమేకం కాకుండా చూస్తున్నారు. దాన్తో అది హతమైపోయినట్లే! ఈ స్థితే అమనస్కతకు దారితీస్తుంది. మనోనాశస్థితిని అమనస్క స్థితిగా చెప్పవచ్చు; మరో రీతిలో పూర్ణమనస్సుగా కూడా పేర్కొనవచ్చు. వాసన, ఆలోచన, ఆశ, కోరికలను ఖాళీ చేయించాక ‘ఉన్న’ మనస్సే పూర్ణమనస్సు. ఈ మనస్సుని సాధించాలంటూ భగవాన్ బాబావారు -

“మనస్సును పరిపూర్ణమైన మనస్సుగా అభివృద్ధి కావించుకోవాలి. విశాలమైన భావాన్ని పెంచుకోవాలి. అన్ని పనులయందు సర్వేశ్వరత్వాన్ని పెంచుకోవాలి. ఇదే నిజమైన సాధన”

అని అన్నారు. గుణములచేత, వాసనలచేత, సంస్కారాల చేత పొడచూపే మనస్సు బంధకారణం. అది జీవత్వ దశకు దిగజారుస్తున్నది. అందువల్ల అట్లాంటి మనస్సు నుండి అది పొడచూపడానికి కారణమైన వాసనాదులను తొలగించడంకోసమే సాధన చేయాలి. అది పూర్ణమనస్సుకి దారితీస్తుంది. ఖాళీ అయిన మనస్సులో నిండేది ఆత్మతేజమే. సాధన దశలో వాసనలను లేవనీయకుండా అన్ని పనుల్లోనూ సర్వేశ్వరత్వాన్ని పెంచుకుంటూ ఉంటే జీవత్వం (జీవిగా చ్యుతుడై ఉండడం) నుంచి ఎదిగి, జీవత్వమన్న సంకుచితదశనుంచి అమేయమైన విశాలత్వాన్ని పొందుతాడు. ఇట్టి స్థితే నెగెటివ్గా చెప్తే అమనస్కత, పాజిటివ్గా చెప్తే పూర్ణమనస్కత! స్వామి ఏతత్ సాధనకోసమే ఇన్నిరకాలుగా సాధకులకు సూచనలు చేస్తూ, క్లిష్ట విషయాలను సరళం చేస్తూ, ఉత్సాహ ప్రోత్సాహాలను, ప్రేరక, ఉత్తేజాలను కల్గిస్తూ బ్రహ్మజ్ఞాన అనుభూతి కల్గించడానికి ఇన్నిన్న బోధలు చేశారు. ❖

పత్రిశునితో సప్తగిరీశుని సన్నిధికి...

ఆ

కుప్పం విజయమ్మ

ఋ

[“పాటలు పాడుతున్నాము, భజనలు చేస్తున్నాము అంటే శ్రుతి, లయ, తాళములపై మనస్సు పెట్టి పాడకూడదు. భగవంతుని మనస్సులో ఆరాధిస్తూ పాడాలి. భగవంతుని హృదయంలో ప్రతిష్ఠ చేసుకొని హృదయభావముతో పాడేదే నిజమైన గానం. హృదయంలో భగవద్భావం లేకుండా పాడడం ఒక రోగం. భగవద్భావంతో పాడేవాడు ‘సింగర్’, ప్రాకృత భావంతో పాడేవాడు ‘సిన్నర్’. మీరు ‘సింగర్స్’ కాకపోయినా ఫరవాలేదుకాని ‘సిన్నర్స్’ కాకండి” అని ఉద్ఘోషించారు భగవాన్. హృదయపూర్వకమైన భగవద్భావంతో పాడి తాను తరించడమేకాక విశ్వమానవాళికి తరించే మార్గం చూపి, తరతరాలకు తరగని స్ఫూర్తి నందించిన మహాభక్తాగ్రేసరుడు త్యాగయ్య. కనుకనే, 1962 ఏప్రిల్ 5వతేదీన తిరుపతిలో జరిగిన త్యాగబ్రహ్మోత్సవ సభలో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం గావిస్తూ, “త్యాగబ్రహ్మమునకు, నాకు, ఈ తిరుపతికి ఆనాటినుంచి సంబంధమున్నది. అది కేవలం ఆత్మసంబంధమే” అని ఉద్ఘాటించారు. తిరుపతి త్యాగరాజోత్సవ సమితివారి ఆహ్వానమును మన్నించి భగవాన్ 1957 - 1962 సం॥ల నడుమ పలుమార్లు త్యాగబ్రహ్మోత్సవ సభలకు వేంచేసి తమ ఆశీర్వాదక దివ్యసందేశములను అనుగ్రహించారు. 1960, 1961 పర్యటనలలో భగవాన్ వెంట తిరుపతి వెళ్ళిన భక్తబృందంలో ఉన్న శ్రీమతి కుప్పం విజయమ్మగారు ఆనాటి తమ దివ్యస్మృతులను భక్తపాఠకులతో పంచుకుంటున్నారు]

శ్రీవారితో పయనం... అది ఒక మహాపర్వదినం! పసందైన మృష్టాన్న విందు భోజనం! లీలావినోదములకు కొరతలేదు. సంభ్రమాశ్చర్యాలకు కొదువేలేదు. రొట్టె విరిగి నేతిలో పడ్డట్టే! ప్రత్యక్ష పరంధామునితో పయనించడం మా జన్మజన్మాంతర సుకృత విశేషమని ఎంత వర్ణించినా చాలదు.

17.3.1960 మరువలేని, మరపురాని శుభదినం. ప్రభువు మద్రాసునుండి బయల్దేరారు. సాక్షాత్తు నడయాడే శ్రీనివాసుని తిరుపతికి తోడ్కొనివెళ్ళే మహద్భాగ్యం బూర్గల రామకృష్ణారావుగారికి లభించడం వారి అదృష్టం. శ్రీరాముని వెనుక వానరసైన్యం బయల్దేరినట్లుగా, ప్రభువు కారు వెనుక ఏడు కార్లలో భక్తబృందం బయల్దేరింది. మార్గమధ్యంలో చెల్లుచేమలు ఉన్న ఒక సువిశాలమైన

ప్రదేశంలో ప్రభువు కారు దిగగానే అందరంకూడా కార్లు దిగి ఎక్కడివారం అక్కడే నిలబడ్డాం. ప్రభువు చిరునగవులు చిందిస్తూ అన్ని కార్లవద్దకూ వచ్చారు. అందరికీ అరటిపళ్ళు, వేడివేడి సమోసాలు, జీడిపప్పు పంపిణీ చేయించారు. ఎంతో సరదాగా, ప్రేమగా అందరినీ పలుకరిస్తూ, బృందావన కిశోరునిలా ప్రభువు మామధ్య తిరుగుతూ ఉంటే, ఆ ఆనందం వర్ణనాతీతం!

తిరుపతిలో కపిలతీర్థంవద్ద సభ ఏర్పాటుచేశారు. ప్రభువు కారు దిగగానే ఆలయ ప్రముఖులు వేదపఠనంతో, పూర్ణకలశంతో ఎదురేగి సభామంటపంలోకి తీసుకు వెళ్ళారు. ప్రభువు సింహాసనాసీనులు కాగానే భక్తుల కరతాళధ్వనులు మిన్నముట్టాయి. ప్రభువు సంభాషింప నారంభించారు:

తిరుమలేశుని ఆలయ ప్రాంగణంలో భగవాన్ బాబావారు, బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు తదితరులు (1960)

“గాయకులారా, గానపోషకులారా, గానాభిమానులారా! శ్రీ త్యాగబ్రహ్మ ఆరాధన మహోత్సవములకు ప్రారంభోత్సవము జరుపవలసినదిగా భక్తమండలివారు నన్ను కోరినారు. సరిగా 113 సంవత్సరములనాడు రామపాదములను జేరిన త్యాగరాజ ఉత్సవమునకు ఈనాడు ప్రారంభోత్సవము జరుపుటెట్లని నా శంక! గత సంవత్సరము జరిపినట్లే ఈ ఏడునూ, ఈ ఆరాధన సమావేశమును ప్రారంభించుచున్నాను.

“సీతమ్మ మాయమ్మ, శ్రీరాముడు మాకు తండ్రి” అని త్యాగయ్య పాడినాడు. లౌకికముగా చూచిన త్యాగయ్య తండ్రి రామబ్రహ్మం, తల్లి సీతమ్మ. పారమార్థిక దృష్టితో చూచిన శ్రీరామచంద్రమూర్తి త్యాగరాజాత్మకు తండ్రి, జగజ్జనని సీతమ్మ అతని యాత్మ తల్లి.

“తండ్రి రామబ్రహ్మం త్యాగయ్యను శౌంఠి వేంకట రమణయ్య దగ్గర జేర్చి, శుశ్రూష చేయించినాడు.

స్వయంగా నారదుడే వచ్చి త్యాగయ్యకు నారదీయము, స్వరాష్ట్రవము అనే రెండు మహాద్గ్రంథాలను ఇచ్చినాడు. ఒకటి భక్తిగ్రంథము, మరొకటి సంగీతశాస్త్ర గ్రంథము.

“లోకములో సార్థకనాముడు త్యాగబ్రహ్మ. జీవిత సర్వస్వమును లోకహితార్థము త్యాగముచేసి, త్యాగయ్య మానవకోటికి ఆదర్శప్రాయుడైయున్నాడు. వారి సమాధి తమిళదేశములో తిరువైయార్లో నుండినను వారి పూర్వీకులాండ్రులు, కర్నూలుజిల్లా కాకర్ల గ్రామముదగ్గర చిరుకూరులో ఉండిరి. ఆంధ్రులకు త్యాగయ్య భావ సారములు తెలియునుకానీ రాగతాళములు తెలియవు. తమిళులకు భావసారములు తెలియవు, రాగతాళములు వారి సొత్తు! రాగతాళములతో భావసారమును ఐక్యము చేయవలెను. అప్పుడే నిజమైన ఆనందానుభూతి కలుగును. త్యాగరాజు ఆంధ్రుడుగా జన్మించినా, ఆ కీర్తనలను శ్రద్ధగా గానం చేసి ఆనందించినవారు తమిళులే. భాష తెలియని తమిళులు సాధించారు. సారం

తెలిసిన ఆంధ్రులు నిర్లక్ష్యం చేశారు. “నే పొగడకుంటే నీకేమి కొడువ రామా” అని పాడే బదులు, “నే పకోడ తింటే నీకేమి కొడువ రామా” అని పాడి తమిళులు ఆనందించారు. (సభ కరతాళధ్వనులతో దద్దరిల్లింది).

“త్యాగయ్య పేరుకు సంసారియేకాని నిజమైన సన్యాసి యతడు. తలలు బోడిచేసిన లాభములేదు. తలంపులు బోడిజేయవలెను. తలంపులు అనగా విషయవాసనలు. ఇవి లేనివాడే త్యాగయ్య. భక్తియను నీళ్ళతో శుభ్రముగ కడిగి జ్ఞాన వైరాగ్యములలో భస్మము చేసిననే వాసనలు నశించును. చూడండి, త్యాగయ్య చేసిన సాధన ఎంత మహత్వమైనది! కంచినుండి శ్రీరామకృష్ణ యతీంద్రాదులు వచ్చి, త్యాగయ్యకు రామనామము ఉపదేశింపగా, 21 సంవత్సరములు 96 కోట్ల రామనామము జపించి, తుదకు “కనుగొంటిని శ్రీరాముని నేడు” అనుచు భావరూప ఉద్వేగములలో లీనుడై జన్మ సార్థకము చేసికొనినాడు. బావిలో విడిచిన పాత్రను త్రాటితో లాగిన నీరు పాత్రలో పైకి వచ్చును. ఇట్లే, పరమాత్మ అను బావిలోనికి విడిచిన హృదయమను పాత్రకు భక్తి అను త్రాటిని గట్టి లాగిన బ్రహ్మానందమను నీరు వచ్చును.

“అన్నగారు పూజావిగ్రహములను పారవేసినపుడు. త్యాగయ్య అన్నను తిట్టలేదు. “రామా! రాజీవలోచనా! నన్ను వదలి వెళ్ళినావా?” అంటూ దుఃఖించాడు. “ఏల నీ దయ రాదూ? పరాకు చేసే వేళా సమయమూ కాదూ” అని కన్నీరు కార్చినాడు. అంతేగాని, భగవంతునిపై విసుగుపడలేదు. “ఓ రాతిహృదయుడా” అనలేదు. అదే ఈనాడైతే, దేవుడు వారి మొరలు వినకుంటే, ‘ఓ దేవుడా! నీకు చెప్పలేవా? కళ్ళులేవా?’ అని దుమ్మెత్తిపోస్తారు. ఆనాడు ఆ మహాభక్తులు పడిన కష్టాల్లో మీరు అనుభవించేది వెయ్యింట ఒక భాగమైనా లేదు. ఆ మాత్రానికే మీరు విసుక్కుంటారు. ‘టెస్టు’ పెడితేనే ‘రెస్టు’ చిక్కేది” అన్నారు.

“బాల కనకమయచేల సుజన పరిపాల శ్రీ రమాలోల” అన్న పాటను ప్రభువు చిట్టస్వరములతో గానం చేస్తూంటే, ఆ స్వరాలు అలా అలా అలలుగా గాలిలో తేలి వస్తూంటే, గానశిరోమణులు తలలు ఊపేస్తూ “అహా... ఓహో...”

అంటూ ఉద్వేగంతో తాళంచేస్తూ మైమరచిపోయారు. సభికులు ఉబ్బితబ్బిబ్బిపోయారు. “బ్రోచేవారెవరూ”, “రార మా ఇంటి దాకా”, “రామా కోదండ రామా” అన్న పాటలను ప్రభువు పాడుతూంటే, కరతాళధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి. నిజంగా ఆ దృశ్యం చూస్తూంటే గాన సరస్వతి నర్తనం సల్పుతున్నదా అనిపించింది. మరువలేని, మరపురాని మధుర సన్నివేశం.

చివరిగా, ఆలయకమిటీవారిని ఉద్దేశించి ప్రభువు, “ఈ తిరుపతి మహాక్షేత్రంలో నివసిస్తున్న మీరు ఎంతో అదృష్టవంతులు. భక్తులకు సౌకర్యాలు దండిగా చేయండి. భగవంతుని డబ్బును సద్వినియోగం చేసి ధన్యులు కండి” అన్నారు. ప్రభువు సర్వులను ఆశీర్వదించి లేవగానే, ఆ అశేష భక్తజనులు ఒక ఉప్పెనలా తోసుకుంటూ ముందుకు వచ్చారు. గానశిరోమణులు పరువెత్తుకుంటూ వచ్చి ప్రభు పదరాజీవములను ఆనందబాష్పాలతో అభిషేకించారు. వారినందరినీ నిండుగా దీవించి ప్రభువు తిరుమలకు బయలుదేరారు.

18వతేదీన భక్తబృందంతోపాటు శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయములోనికి వెళ్ళినారు. ఆరోజు మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు తిరుమల కొండను వీడి 19వ తేదీ ఉదయం ప్రశాంతినిలయం చేరుకున్నారు.

1961లో....

సప్తగిరి శిఖరాన వెలుగొందుచున్న తిరుమలేశుని దర్శింప ప్రభు పర్వీశ్వరునితో వెళ్ళడం మా జన్మజన్మల పుణ్యఫలం. మేమందరం తేదీ 6.4.1961 నాడు సాయిరాముని వెంట వానరమూకలా తిరుపతికి బయలుదేరాం. శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావు దంపతులు ఏ జన్మలో చేసుకొన్న బంగారుపూల నోము ఫలమోగాని, సాక్షాత్తు ప్రేమావతారియైన ప్రభువును నిండుప్రేమతో, భక్తిశ్రద్ధలతో ఆరాధించి సేవించడమేకాక, భక్తులను కూడా నిండు మనసుతో, ప్రేమతో గౌరవించి అక్కడ అన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు.

మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు ఆలయ కమిటీవారు వేదపఠనంతో, పూర్ణకుంభంతో ఎదురేగి రాజమర్కాదలతో

ప్రభువును ఆలయంలోనికి తీసుకెళ్ళారు. ప్రభువు భక్తబృందపరివేష్టితులై రాజరీవితో నడచివస్తూంటే, మేఘ రాసులమధ్య వెలుగొందే ప్రభాకరునిరీతి తేజరిల్లినారు. మా మానసాలు భృంగములరీతి ప్రభువు దివ్య దర్శనామృతాస్వాదనలో లీనమైపోయాయి. ప్రధాన అర్చకుడు ప్రభువును పుష్పమాలాలంకృతులను చేశారు. శ్రీనివాసుడు వజ్రమాలికలతో, పుష్పరాసుల తోరణాలతో మెరిసిపోతున్నాడు. ఎన్నో జ్యోతులతో వెలుగుతున్న హారతి పళ్ళెరాన్ని చేతపట్టి ప్రధాన అర్చకుడు మంగళహారతి ఇస్తూ ఉంటే, ఆ వైభవాన్ని దర్శింప వేయి కనులు చాలవనిపించింది.

తరువాత ప్రభువు సభామంటపానికి బయల్దేరినారు. జనం క్రిక్కిరిసి ఉన్నారు. సంగీతశిరోమణులు, గానకళా విశారదులు ముందు వరుసలలో ఆసీనులైయున్నారు. రామకృష్ణారావుగారు సంభాషించిన తరువాత ప్రభువు ప్రారంభించారు:

“గానపోషకులారా! పండితశిఖామణులారా! నేడు త్యాగరాజు ఉత్సవానికి మీరందరూ విచ్చేయటం చాలా ఆనందదాయకం. నేను ఈ రోజు ఇక్కడికి వచ్చే ముందు లక్నోలో ఉండినాను. అక్కడ భక్తులందరూ మరో వారం రోజులు ఉండమని బలవంతం చేశారు. అయితే, నేను, “తిరుపతికి వస్తానని మాట ఇచ్చాను. మాట తప్పరాదు. వారు ఎంతో ఆతురతతో ఎదురు చూస్తుంటారు” అని నచ్చజెప్పి వచ్చినాను. నేను ఈ రోజు ఇక్కడికి రావటం కొంత ఆలస్యమైంది. ఎందుకంటే, ఒక భక్తుడు చాలా ఆపదలో ఉండడంవల్ల అతనిని ఆసుపత్రిలో చేర్పించి, సదుపాయాలు కల్పించి రావడంవల్ల లేటయ్యింది. మీ అందరికీ ఇబ్బంది కలిగించాను” అని ప్రభువు అంటుంటే, వారి దయకు జోహార్లర్పించాను.

“మహాభక్తుడైన త్యాగరాజు పద్ద కష్టాలు అందరికీ తెలుసు. కానీ భగవంతుణ్ణి నమ్ముకొన్నవారికి యేనాడూ లోటుండదు” అన్నారు. త్యాగయ్య గానం చేసిన ప్రతిపాట మనసును కదిలించివేస్తుంది అంటూ, “బ్రోవ భారమా రఘరామా...”, “ముందు వెనుక ఇరుప్రక్కల తోడై...”, “ఎందరో మహానుభావులు అందరికీ వందనములు...”

అన్న కీర్తనలను ప్రభువు తమ సహజ శ్రావ్యగాత్రంతో, మనస్సును కరిగించే భావంతో పాడుతూంటే సభలో ఆనందబాష్పాలు రాల్చునివారు లేరు. “శ్రీనివాసా గోవిందా!”, “ఓయి రామా! ఓహోయి రామా! నీవు నా అండనుండు కోదండరామా!”, “సత్య ధర్మము శాంతి ప్రేమలతో...” అన్న పాటలు పాడి అందరినీ ఆనంద మహాసాగరంలో ఓలలాడించారు. భక్తుల జయఘోష మిన్నంటింది.

ఆ తరువాత రాధాజయలక్ష్మి, సుబ్రహ్మణ్య పిళ్ళై, గోవిందరాజన్ మొదలైనవారు త్యాగరాజ కృతులు పాడి ఆనందింపజేశారు.

అనంతరం, ప్రభువుతోపాటు అందరం వసతి గృహం చేరుకున్నాం. భక్తబృందపరివేష్టితులై ప్రభువు హాలులో ఆసీనులైనారు. అందరినీ ప్రేమగా చూస్తూ, “త్యాగయ్యకు రాముడంటే ప్రాణం. సీతమ్మ జీవం. మరి మనం వారి కల్యాణం చూద్దామా” అంటూ సీతారాముల కల్యాణ మహోత్సవాన్ని, ముఖ్యంగా తలంబ్రాల ఘట్టాన్ని కళ్ళకు కట్టినట్లు వివరించారు. బంగారు గిన్నెలో తెల్లటి ముత్యాలు తీసుకొచ్చారు. వాటిని రాముడు దోసిట నిండా తీసుకొని సీత శిరస్సుపై పోయగా, తామరపూవు రంగులో ఉన్న సీతమ్మపై నుండి క్రిందికి జారుతూ అవి ‘పింక్’ వర్ణంతో మెరిసిపోయాయి. సిగ్గుల పెళ్ళికూతురైన సీతమ్మ రాముల శిరస్సుపై తెల్లటి ముత్యాలు వర్షించగానే, ఆ నీలమేఘ శ్యాముని దేహంపై అవి నీలిరంగుతో నిగనిగలాడాయి. సీతారాముల ముఖాలలో సిగ్గుల దొంతరలు నిండుగా వింతగా వెలుగొందినాయి అని ప్రభువు చెపుతుంటే, వారి దివ్యనుందర ముఖారవిందములో ఆ దివ్యకల్యాణశోభ కొట్టొచ్చినట్లుగా తోణికినలాడింది. మధుపంలా ఆ అందాన్ని జుర్రుకొని మా చిన్నిగుండెల్లో దాచుకొన్నాం. ఆ రాముని ఆనాడు మేము చూశామో లేదోగాని అదే రాముని ఈనాడు సాయిరామునిలో చూసి పరవశించిపోయాం. “రామయ్య పెళ్ళికొడుకాయేనే, సీతమ్మ పెళ్ళికూతు రాయేనే”, “సీతారాముల కల్యాణము చూతము రారండి” అని ప్రభువు పాడుతుంటే మా కనులనుండి ఆనంద బాష్పాలు ధారలుగా ప్రవహించాయి. ఆ ఆనందం నుండి

మేము తేరుకోక మునుపే ప్రభువు, “రామా కోదండ రామా”, “ఎందరో మహానుభావులు”, “ముందు వెనుక ఇరుప్రక్కల తోడై...” అన్న కీర్తనలను చిట్టస్వరములతో పాడి సర్వులను ముగ్ధులను గావించారు. ప్రభువు పాడడం నిలిపిన తరువాతకూడా మా తలలు పారవశ్యంతో ఊగుతూనే ఉన్నాయి. ఏ జన్మలో చేసిన పుణ్యఫలమో ఆనాడు ప్రత్యక్ష భగవానుని సన్నిధిలో అంతటి ఆనందాన్ని అనుభవించాం.

ప్రభువు హస్తచాలనంతో ఒక చిన్న గుమ్మడికాయంత లడ్డా సృజించారు. దానిని రెండు చేతులతో పట్టుకోవలసి వచ్చింది! కల్యాణరాముడు, అందాల రాముడు, మా పాలి సాయిరాముడు తామే స్వయంగా అందరికీ పంచిపెట్టారు. అబ్బో! మెత్తగా పూవులా ఉంది. నెయ్యి వాసన ఘుమఘుమలాడుతూ ఉంది. మరి దైవప్రసాదం కదా! కల్యాణ ప్రసాదం కదా! త్యాగరాజు పుణ్యమా అని ఆనాడు మాకు ఆ అపూర్వ భాగ్యం లభించింది. 60 సంవత్సరాలు గడచిపోయినా నేడు (2018లో) తలచుకొంటుంటే, మనస్సు ఆనందడోలికలపై ఊయలలూగుతున్నది.

మరుసటిరోజు ఉదయం చెన్నైకి బయల్దేరాం. బైట ప్రభువు దర్శనానికై జనసముద్రం వేచి ఉన్నది. అందరినీ నిండుగా ఆశీర్వదించి బయలుదేరగానే, వారి వెనుక మా వానరమూక బయలుదేరింది. అన్ని కార్లలోనూ గంపల కొద్దీ చక్కెరపొంగలి, లడ్డూలు, దోసెలు, వడలు నింపేశారు. తొమ్మిది గంటలయింది. అందరికీ ఆకలి పేగులు లాగేస్తూంటే, మనసెరిగిన మాధవుడు కారు నిలిపారు. విశాలమైన ప్రదేశం. ప్రకృతీమాత చిరునగవు లొలికిస్తూ వినూత్నమైన శోభను సంతరించుకోగా సూరీడు తన నునువెచ్చని లేతకిరణాలతో శ్రీసాయిరాముని స్వాగతించాడు. గోవువెంట వత్సముల్లా ప్రభువు చుట్టూ కూర్చున్నాం. ప్రభువు కారునుండి ప్రసాదాలు తీసుకు రమ్మన్నారు. పేపర్ ప్లేట్లలో ప్రసాదాలు నింపేశారు. దైవర్లందరినీ పిలిచి వారికి స్వయంగా అందించారు. ఒక దైవరు కాస్త దూరంగా వెళ్ళి తింటుంటే పిలిచి, “ఎందుకు అలా దూరంగా నిలబడి తింటున్నావు?” అని అడిగారు. అతను బదులు చెప్పటానికి తటపటాయిస్తుంటే, “నీవు

ముస్లింవి కదూ? అందుకనా? నాకు అలాంటి భేదాలేమీ లేవు. అందరూ నా బిడ్డలే కదా” అని తమ ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకొని తినిపించారు. నిజంగా శ్రీవారి నిస్వార్థ నిర్వాఙ ప్రేమ మా హృదయాలను కదిలించింది. అందరం పీకలదాకా తిన్నాం.

ప్రభువు సంభాషింపనారంభించారు:

“కొంతమంది భగవంతుడు తమను శిక్షిస్తున్నాడు అనుకొంటారు. చాలా పొరపాటు. ఆ శిక్షకూడా మీ రక్షకారకే. ‘ఆడది అనైనా చూడకుండా తాటకి గొంతు తెగకోశావు. పాలివ్వడానికి వచ్చిన పూతన ప్రాణాలు తీశావు. మేనమామ అనైనా చూడక కంసుని చంపావు. అలాంటి నీకు నాపై ఎలా దయ కలుగుతుంది?!’ అన్నాడట ఒక భక్తుడు. దెప్పటం చాలా సులభం. కానీ, భగవంతుని ప్లాను అర్థం చేసుకోగలరా?! దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ భగవంతుని ధ్యేయం. కాబట్టి ఏమీ తెలియక నోరు పారేసుకోరాదు. ‘టెస్ట్’ లేకుంటే ‘రెస్ట్’ రాదు. ‘టెస్ట్’ లేకుంటే భగవంతుని ప్రేమను ‘టేస్ట్’ చేయ వీలుకాదు. అన్ని టెస్టుల్లోనూ పాపై శ్రీరాముని అనుగ్రహానికి పాత్రుడైనవాడే త్యాగరాజు. మీరందరూ అలానే పాస్ కావాలి” అంటూ, అందరినీ నిండు ప్రేమతో తిలకించి, “ఊ! అందరూ తినడంలో పాస్ అయ్యారు. ఇంక పోదామా?” అని నవ్వులతో నింపేశారు. “ఇక మద్రాసు చేరగానే ఎవరికి వారే యమునా తీరే” అంటూ లేచి అందరికీ నమస్కారాలు ప్రసాదించి నిండుగా దీవించారు.

దైవర్లను దగ్గరికి పిలిచి, నమస్కారాలిచ్చి, వారికి విభూతి సృష్టించి ఇచ్చి, “తిరుపతి దారి చాలా ప్రమాదకరం. అడుగడుగునా ‘హెయిర్పిన్ బెండ్స్’ ఉంటాయి. జాగ్రత్తగా వెళ్ళండి” అన్నారు. అందరం వెళ్ళి కార్లలో కూర్చోగానే దుఃఖం ఆగలేదు. సాయిమాత వేయి తల్లుల ప్రేమ, ఆదరణలు మా హృదయాలపై చెరగని ముద్రవేశాయి. ‘ఎన్నటికో కదా మరి ఈ భాగ్యం’ అంటూ, ‘దొరకునా ఇటువంటి ఆనందం’ అంటూ అందరం ప్రభు ముచ్చట్లు చెప్పుకొంటూ ఇల్లు చేరాం. మరుసటిరోజు ప్రభువు పర్తికి బయలుదేరారు. గిండిదాకా వెళ్ళి సజల నేత్రాలతో వారిని సాగనంపి వచ్చాం. ❖

ఇంట, వెంట, జంట...

ఆ

సి. సుచరిత

ఋ

[మాతృశ్రీ ఈశ్వరమ్మగారికి చిన్నపిల్లలంటే ఎంతో ఇష్టం. పిల్లలు బాగా చదువుకొని అభివృద్ధికి రావాలన్న ఆకాంక్షతో ఆ తల్లి తమను కోరినవాళ్ళకు ఫీజులు, పుస్తకాలకు అయ్యే ఖర్చునుకూడా పంపించేవారు. పిల్లలయందు ఆ దివ్యజననికి గల ప్రేమకు చిహ్నంగా మే 6వ తేదీ మాతృశ్రీ ఈశ్వరమ్మ వర్ధంతిని శ్రీ సత్యసాయి బాలవికాస్ దినోత్సవంగా జరుపుకుంటున్నాము. సాయి నందనోద్వానంలో వికసించే సుమబాలలు బాలవికాస్ చిన్నారులు. అసలు సాయిపథంలో జీవనయానం సాగించే తల్లిదండ్రుల మూలంగా పిల్లలకు కలిగే ప్రయోజనం అంతా ఇంతా కాదు. విలువలనే భద్రమైన పునాదిపై తమ జీవితసాధాన్ని నిర్మించుకునే సువర్ణావకాశం వారికి లభిస్తుంది. అటువంటి అదృష్టానికి నోచుకొని చిరకాలం బాలవికాస్ గురువుగా, కర్ణాటక సాయిసంస్థ విద్యావిభాగానికి సమన్వయకర్తగానూ సేవలందించిన శ్రీమతి సుచరితగారి అనుభవాలు వారి మాటల్లోనే....]

మా కుటుంబానికంతటికీ 1943 సం॥ డిసెంబరు చిరస్మరణీయమైనది. ఆ నెలలోనే మా కుటుంబంలోని పెద్దలంతా మొట్టమొదటిసారి స్వామి సన్నిధికి వెళ్ళే అవకాశం పొందారు. అనాటినుండి స్వామి సన్నిధి మా పెన్నిధి. మా పెద్దలు ఎంత చక్కగా మాకు మార్గదర్శనం చేశారంటే, వారి మాటలు మాకు 75 సం॥ల తరువాత ఈనాటికికూడా జ్ఞాపకం ఉన్నాయి. “స్వామియొక్క ప్రతి చూపూ, మాటా, ఆటా, పాటా సాయిని చేర్చు బాట” అని మాకు చెప్పేవారు.

బహుశా 1970వ దశకం చివర్లోకానీ, లేదా 1980వ దశకం ప్రారంభంలోనో అనుకుంటాను - 30, 35 మంది బాలబాలికలు గల బాలవికాస్ క్లాసులో నేను స్వామివారి లీలలగురించి చెప్తున్నాను. ఒకసారి బాలవికాస్ గురువుల సమావేశంలో ఉపన్యసిస్తూ స్వామి మరచిపోలేని ప్రకటన

చేశారు - “బాలవికాస్ పిల్లలు ఉద్యానవనంలో సుందర పుష్పాలు!” నేను ఈ మాటలు చెప్తుంటే, ఆ పిల్లలంతా సంతోషంతో కేరింతలు కొట్టారు. నేను వారిని సరదాగా అడిగాను, “అయితే, మరి బాలవికాస్ గురువులు ఎవరు?” అని. ఒక అబ్బాయి లేచి, “పిల్లలు పుష్పాలైతే గురువులు తోటమాలులు, టీచర్!” అన్నాడు.

ఎంత అందమైన ఆలోచన! బాలవికాస్ గురువు పిల్లల మనోపుష్పాలు వికసించేందుకు దోహదం చేసే తోటమాలి అన్నమాట! ఆ ఆలోచన నన్ను స్మృతిపథంలోకి తీసుకు వెళ్ళింది. 1943లోనే మా కుటుంబంలోని పెద్దలంతా స్వామి సన్నిధికి వచ్చే భాగ్యాన్ని పొందడంచేత చిన్ననాటి నుండే సాయి ఉద్యానవనంలో పెరిగే సువర్ణావకాశం నాకు లభించింది. స్వామి మమ్మల్ని ‘బెంగళూరు గ్రూపు’ అని పిలిచేవారు. 1946 ప్రాంతంలో మా గ్రూపులో 15 - 20 మందిమి ఉండేవారం.

పాతమందిరం 1945 డిసెంబరులో నిర్మాణమైంది. 5 నుండి 9 సం॥ల వయసుగల పిల్లలమంతా ఒకరోజు పాతమందిరం వెలుపల ఆడుకుంటున్నాం. మందిర నిర్మాణంలో ఉపయోగించగా మిగిలిపోయిన చెక్కముక్కలు అక్కడే పడియున్నాయి. వాటితో మేము 'ఇల్లాట' ఆడదామనుకున్నాం. స్వామి బెంగళూరు వచ్చినప్పుడల్లా సాకమ్మగారి ఇంట్లో ఉండేవారు. కాబట్టి, ఇల్లాటలో మేము సాకమ్మగారి ఇల్లులాంటిది కడదామనుకున్నాం. అందులో స్వామికొరకు ప్రత్యేకంగా ఒక గది, భజన హాలు కట్టాలని అనుకున్నాం. మా గ్రూపులో ఒక అమ్మాయి లోపలికి వెళ్ళి పాత ఇన్స్టిట్యూట్ కార్డులనుంచి కత్తిరించిన స్వామి ఫోటోలను తీసుకొని వచ్చింది. ఒక గదిలో స్వామి పడుకున్నట్లుగానూ, భజన హాల్లో వారు కూర్చున్నట్లుగానూ వాటిని అమర్చాము. మేము మా ఆటలో మునిగిపోయి యుండగా అకస్మాత్తుగా వెనుకనుండి స్వామి వచ్చి, “పిల్లలూ, ఏం చేస్తున్నారు?” అని అడిగారు. “ఇల్లాట ఆడుతున్నాం స్వామీ” అన్నాము. “ఎవరి ఇల్లు కట్టారు?” అని అడిగారు. “సాకమ్మగారిల్లు” అని చెప్పాము. ఆ ఇంటిలోని తమ ఫోటోవైపు చూపిస్తూ స్వామి అక్కడే ఉన్న కృష్ణ అనే భక్తునితో, “చూడు కృష్ణా, ఈ పిల్లలు ఆటలలో కూడా స్వామినే తలచుకుంటారు” అన్నారు. ఆరోజున మేము పొందిన ఆనందాన్ని వర్ణించలేను.

ప్రపంచవ్యాప్తమైన అఖండ భజన

మా పెద్దలకు సంగీతంపై అభిరుచి మెండు. పర్తిలో ప్రొద్దున్న సాయంత్రం జరిగే భజనలు వారికి చాలా ఆనందాన్ని కలిగించేవి. అందువల్ల మా అమ్మ, ఐదు మంది ఆంటీలు కలసి 1945లో మా ఇంట్లో ప్రతి గురువారం భజన చేయటం ప్రారంభించారు. మా కుటుంబంతోపాటు మిగతా ఐదు కుటుంబాలవారు ఈ భజనలకు హాజరయ్యేవారు. ఇలా ఒక సంవత్సరంపాటు జరిగింది. సంవత్సరం పూర్తి అయిన సందర్భంగా 24 గంటల భజన చేయాలని, గురువారం ఉదయం ప్రారంభించి శుక్రవారం ఉదయం ముగించాలని అనుకున్నారు. స్వామిని ఆహ్వానించాలని వారనుకోలేదు. కేవలం వారి ఆశీస్సులకొరకు పర్తి వెళ్ళారు. అయితే,

స్వామి తమంతట తాముగా భజనకు వస్తామన్నారు. చెప్పినట్లుగానే స్వామి బుధవారం సాయంకాలం వచ్చి శనివారంవరకు మాతో ఉన్నారు. భజన బ్రహ్మాండంగా జరిగింది. దానిని ‘అఖండ భజన’ అన్నారు. ఈ అఖండ భజన ప్రతియేటా 25 సం॥లపాటు జరిగింది. స్వామి ప్రతిసారీ వచ్చి మాతోనే ఉండేవారు. 25 సంవత్సరాల తరువాత ఒక శుక్రవారంనాడు స్వామి అనుగ్రహించిన దివ్యోపన్యాసంలో, “25 ఏళ్ళపాటు లోకకల్యాణంకొరకు జరిపిన ఈ అఖండ భజన ఇకపై ప్రపంచమంతటా జరుగుతుంది” అని ప్రకటించారు.

ప్రతి సంవత్సరం అఖండ భజన మాకొక పెద్ద ఉత్సవంగా అనిపించేది. మా గ్రూపులో శ్రీమతి శృమంతకమణి భాష్యం అనే ఒకావిడ నామావకులు ఎంతో అందంగా కూర్చేవారు. ఒకసారి నేను ఆవిడని విభూతి మీద భజన కట్టమని కోరాను. ఆమె కూర్చిన భజనను స్వామికి అర్పించగా స్వామికి అది బాగా నచ్చింది. దానిని భజనాంతంలో పాడేందుకు అనుమతించారు. అదే విభూతి మంత్రం.

ఈ అఖండ భజనలద్వారా మేము భక్తిమార్గంలో ఎన్నో విషయాలను నేర్చుకున్నాం. ప్రతి సంవత్సరం ప్రోగ్రామ్ ముగియగానే స్వామి పాదపూజ చేసే అవకాశం అనుగ్రహించేవారు. 1948 లేక 1949లో పాదపూజ జరుగుతూండగా స్వామి మాకు మేలుకొలుపులాగ ఒక మాటన్నారు. పిల్లలమంతా భజనకు ఏర్పాట్లుచేయడంలో సహాయం చేసేవారము. భజనలో ఎంతో ఉత్సాహంగా పాల్గొనేవారము. కానీ, ఇంట్లో ప్రతి రోజు ఉదయం దైవప్రార్థన చేసే క్రమశిక్షణ మాకు ఉండేది కాదు. “పిల్లలంతా మంచివారు. సహాయం చేస్తారు. ప్రతి రోజు ఉదయం ప్రార్థన చేయకపోయినా అఖండ భజనలో మాత్రం చక్కగా పాల్గొంటారు” అన్నారు స్వామి. స్వామి చేసిన ఆ వ్యాఖ్య మాకు హెచ్చరికలాగ పనిచేసింది. ఆ మరునాటి నుండి మేమంతా ఇంట్లో ప్రతి రోజు ఉదయం దైవప్రార్థన చేయడం ప్రారంభించాము. మాలో వచ్చిన ఈ మార్పును చూసి మా తల్లిదండ్రులు ఎంతో ఆనందించారు.

‘పాటల అమ్మాయిలు’

మా అమ్మ సుందరమ్మ, మా పిన్ని శారదమ్మలను స్వామి ‘పాటల అమ్మాయిలు’ అనేవారు. వారిరువురూ స్వామిమీద అందమైన భజనలు కూర్చి పాడేవారు. ఒకసారి వారు వ్రాసిన భజన నోట్‌బుక్ తీసుకుని స్వామి ఒక్కొక్క పేజీ తిరగేసి చూశారు. ఆఖరి పాట సంఖ్య 95. వెంటనే స్వామి ఒక పెన్ను తీసుకుని అప్పటికప్పుడు ఇంకొక ఐదు పాటలను స్వయంగా కూర్చి వ్రాశారు. దానితో పాటల సంఖ్య 100 అయింది. భగవంతునికి భక్తునికి మధ్యనున్న అటువంటి దివ్యానుబంధాన్ని మనము మాటల్లో వర్ణించగలమా!

ఒకసారి మేము ముగ్గురం అక్కాచెల్లెళ్ళం ఆ పాటల పుస్తకం చూస్తూ, మేముకూడా ఏదైనా ఒక భజన కూర్చవచ్చును కదా అనుకున్నాం. ఎలాగో కష్టపడి ఒక పాటను వ్రాశాం. రేడియోలో వచ్చే పిల్లల ప్రోగ్రామ్‌నుండి ఒక రాగాన్ని తీసుకున్నాం. ఆ పాట చాలా చక్కగా కుదిరింది. మా అమ్మకి వినిపిస్తే చాలా మెచ్చుకుంది.

వేసవి సెలవుల్లో ఎప్పటిలాగే మేమంతా పుట్టపర్తి వెళ్ళాము. సుమారు రెండు వారాలున్నతరువాత తిరిగి వచ్చేముందు స్వామికి పాదపూజ చేసేందుకు మాకు అనుమతి లభించింది. మా అమ్మ, పిన్ని పాటలు పాడుతూ స్వామి పాదాలను అభిషేకిస్తున్నారు. ఆ సమయంలో మా చిన్నిచెల్లి స్వామితో, మేముకూడా ఒక భజన కూర్చామని చెప్పింది. వెంటనే స్వామి మా అమ్మనూ పిన్నినీ పాడటం మాన్పించి, మా ముగ్గురినీ పాడమన్నారు. మేము పాడింది ఎంతో ఆసక్తిగా విని, “వేరీ గుడ్, చాలా బావుంది” అని మెచ్చుకున్నారు.

పాదపూజ ముగియగానే మేము భజన హాలులోకి వెళ్ళి కూర్చున్నాం. స్వామి వచ్చి సింహాసనంలో కూర్చున్నారు. భజన జరుగుతోంది. అకస్మాత్తుగా స్వామి భజన పాడుతున్నవారిని ఆపమని చెప్పి, “ఈ పిల్లలు సెలవులకి ఇక్కడికి వచ్చారు. వారు ఒక పాటను కూర్చారు. పిల్లలూ, పాడండి” అని మాచేత ఆ పాట మళ్ళీ పాడించుకున్నారు. “పాట బాగుంది, పాడటం కూడా బాగుంది. చాలా సంతోషం” అన్నారు. కలలో కూడా ఊహించని ఆ

అద్భుష్టానికి పొంగిపోయాము. ఇదే సాయిగురుకృప! ఎప్పుడూ మనపై ప్రేమను కురిపిస్తూనే ఉంటారు.

సర్వాంతర్యామి

నేను డిగ్రీ కోర్సులో చేరాను. భవిష్యత్తుగురించి సుందర స్వప్నాలు ఊహించుకొన్నాను. కానీ తానొకటి తలిస్తే దైవమొకటి తలచినట్లు ఆ కల నిజమవ్వలేదు. నిరాశతో క్రుంగిపోయాను. మా ఇంట్లో నా గది తలుపులు మూసుకొని స్వామిమీద నా కోపాన్నంతా వెళ్ళగ్రక్కాను.

ఆ తర్వాత కొద్దిరోజులకి స్వామి బెంగళూరుకి విచ్చేశారు. నేను మా అత్తయ్యలతో కలసి స్వామి దర్శనానికి వెళ్ళినప్పుడు స్వామి నన్నే చూస్తూ నెమ్మదిగా మావైపు వచ్చారు. నాతో ఎంతో ప్రేమగా, “కోపం మంచిదికాదు బంగారూ! కోపం వచ్చినప్పుడు నోటిని అదుపులో పెట్టుకోవాలి. లేకపోతే జీవితమంతా బాధ పడవలసివస్తుంది” అన్నారు.

నేను నా తప్పు తెలుసుకున్నాను. స్వామినుండి దేనినీ దాచలేమని గ్రహించాను. మా ఇంట్లో నేను నా గది తలుపులు మూసుకొని స్వామిని అన్న మాటలు ఎవరికీ వినిపించలేదనుకున్నాను. అయితే, స్వామి తమకు వినిపించాయని, తాము సర్వాంతర్యామినని నాకు తెలియజెప్పారు. ఎంత మంచి బోధ! ఎంత ప్రేమతో బోధించారు!

ఒకసారి మేము మైసూరులో ఉండగా మా అమ్మగారు వైకుంఠ ఏకాదశికి పుట్టపర్తికి వెళ్ళారు. మా నాన్నగారు ఆఫీసు పనిమీద ఊరికి వెళ్ళారు. ఇంట్లో మేము ముగ్గురం అక్కాచెల్లెళ్ళమే ఉన్నాము. ఇంట్లో మేం ముగ్గురమే ఉన్నామని మా అమ్మ స్వామితో చెప్పినప్పుడు, “అదెలా? నీ ముగ్గురి బిడ్డలకూ వారివారి స్వామి వెంటనే ఉన్నారు కదా! అంటే, మీ ఇంట్లో మొత్తం ఆరుగురున్నారు. కాబట్టి, నీ బిడ్డలకు ఏమీ భయంలేదులే” అన్నారు. “నేను ఎల్లప్పుడు మీ ఇంటనే వెంటనే జంటనే కంటనే ఉంటిని, ఉన్నాను, ఉంటాను” అన్న స్వామి అభయవరదానం అందరికీ వర్తిస్తుందని వేరే చెప్పాలా!

తెలుగుసేత: దర్భా సుజాతాశాస్త్రి

స్వామి మూలస్థానం...

ఆ

వి.ఎస్.ఆర్. మూర్తి

జు

ఎవరిని పొందితే ఇక పొందవలసినదేదీ లేదో, ఎవరిని తెలుసుకుంటే మరి ఇక తెలియబడవలసినదంటూ లేదో అటువంటి శ్రీ సత్యసాయి భగవానుడి దర్శన స్పర్శన సంభాషణలతో పునీతమైనటువంటి ఈ అఖండ ప్రపంచం ఈవేళ శ్రీ విశంభినామ సంవత్సర ఉగాదికి స్వాగతం పలుకుతున్నది.

అన్ని శబ్దాలు పుట్టే నిశ్శబ్దమందు
అన్ని యుగాలు పుట్టే యోగమందు
అన్ని జన్మల చివరాయె నరజన్మ
అరయ నారాయణాన్వేషితమ్

భగవంతుడు ఎక్కడున్నాడని ప్రశ్నించుకొని, ఎక్కడో లేడని, మనలోనే ఉన్నాడనే భావనలోకి గొనిపోయే ఒక ఆధ్యాత్మికసాధనకి శ్రీకారం చుట్టవలసిన రోజు ఉగాది. సర్వదేవతాతీతస్వరూపులైన స్వామి మనకు ఒక సూక్ష్మం చెప్పారు. గ్రహాల జోలికి మీరు వెళ్లకండి. వాటి పని అవి చేయనివ్వండి. భగవంతుని అనుగ్రహం పొందండి, గ్రహాలు మీజోలికి రావు అన్నారు.

మరి భగవంతుని అనుగ్రహం పొందాలంటే ఏమి చేయాలి? కృతయుగంలో తపో ధ్యాన యోగాది సాధనలు ఆచరిస్తూ సత్యానికి పట్టం కట్టారు. త్రేతాయుగంలో ధర్మమే ఆచరణ అయింది. అది ధర్మయుగమైంది. ద్వాపరయుగానికి వచ్చేటప్పటికి అర్చన, ఆరాధనలు ఏర్పడ్డాయి. దానివలన శాంతి, ప్రేమలు నెలకొన్నాయి. కృతయుగంనాటి సత్యం, త్రేతాయుగంనాటి ధర్మం, ద్వాపరయుగంనాటి శాంతి, ప్రేమలకు ఈ కలియుగంలో అహింసను జతచేసి ఈ ఐదింటినీ ఏకకాలంలో మనకు అనుగ్రహవరదానం చేయడానికి వచ్చిన పరబ్రహ్మమూర్తియే భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి. కనుకనే, “యుగావతారీ” అని మనము స్వామివారిని కీర్తిస్తున్నాము. సర్వయుగాల సారమును తీసికొని ఒక్క రూపం దాల్చి,

తాము ఒక్కరుగా ప్రారంభించి, ఈ యావత్ ప్రపంచాన్నీ సాయిమయం చేసినటువంటి స్వాంగాలంబిత నిత్య సత్య కరుణా సాకారమే భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి. అటువంటి స్వామి సన్నిధిలో ఉన్నాం మనం. స్వామి మనకు ఏమి చెప్పారు? మనం చేయవలసిన సాధన ఏమిటి? సర్వ వేదాలు, సర్వోపనిషత్తులు, అష్టాదశ పురాణాలన్నిటినీ కలిపి కేవలం నాలుగు వాక్యాల్లో ఇమిడ్చి చెప్పారు. ఈ కలియుగంవారు ధ్యానం చేయలేరు, యోగం చేయలేరు, యజ్ఞం చేయలేరు. మరి ఏం చేయాలి అంటే నాలుగే నాలుగు మాటలు చెప్పారు - ‘హెల్ప్ ఎవర్, హక్ట్ నెవర్’ (సహాయపడు ఎల్లప్పుడు, బాధించకు ఎన్నడూ). ‘లవ్ ఆల్, సర్వ్ ఆల్’ (ప్రేమించు అందరినీ, సేవించు సర్వులను) ఇవి నినాదాలు కావు, మానవాళిని తరింపజేసే సాధనామార్గాలు.

“ప్రేమతోకూడిన సేవ, సేవతోకూడిన ప్రేమ” ఈ రెండూ చేయండని స్వామి చెప్పారు. మనము ఎలా చేస్తున్నాము? స్వామి మార్గంలోనే చేస్తున్నాము. కనుకనే, ఈనాడు దిగజారిపోతున్న విలువలను పరిరక్షించుకోవా లన్నా, నిస్వార్థమైన సేవ చేయాలన్నా, వినిర్మలమైన ప్రేమతో మానవుడు మానవుడు కలిసే దివ్యఘడియలు రావాలన్నా, అది కేవలం శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థద్వారా మాత్రమే సాధ్యమవుతుందని ప్రపంచమంతా గుర్తించింది. ఏ విద్యను నేర్చితే దివ్యజ్ఞానం కలుగుతుందో, ఏ వైద్యం చేస్తే మానవునికి భవరోగం నుండి విముక్తి కలుగుతుందో, ఏ సేవలో నిమగ్నమైతే బ్రహ్మానందస్థితిని పొందగలమో.... వీటన్నింటినీ ఇవ్వగలిగిన సంస్థ శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ. ఇది మాత్రమే ప్రపంచాన్ని మార్చగల శక్తి, మనలో ఉన్న రాక్షసత్వాన్ని ఏమార్చగల శక్తి. సనాతనమైన వైదికమైన ధర్మాన్ని ఒక నిశ్శబ్ద మహావిప్లవంగా, ఒక సాంఘిక పరిణామంగా సాధించుకోవడానికి కావలసిన అన్ని

దారులనూ కాంతివంతం చేసి స్వామి మనకందించారు. కాబట్టి, స్వామిని మహిమలకు మాత్రమే పరిమితం చేయకుండా, ఆ స్థాయిని దాటి ఒక అధిమానసికమైన స్థితిలో సాయితత్వాన్ని మనం దర్శించాలి. స్వామి ఏమి చేశారో, ఎలా ఆదర్శం చూపించారో, ఎట్లా తాము పుట్టపర్తిలోనే ఉంటూ ప్రపంచాన్నంతటినీ తమచెంతకు రప్పించుకున్నారో ఇవన్నీ గమనిస్తే, ముప్పది ముక్కోటి దేవతలకు మూలమైనటువంటి అనంతమహాశక్తియే శ్రీ సత్యసాయి అని స్పష్టమవుతున్నది. కనుకనే, స్వామిని మనం తలుచుకున్నప్పుడు, స్వామి చేసిన ఇన్ని పనులు ఒక్కసారి గుండెని తడుముతున్నప్పుడు, వారి దివ్యప్రేమ మనలను పరవశింపజేస్తున్నది. స్వామి తమకు అవసరం లేకపోయినా మనకోసం మనవంటి ఒక దేహాన్ని ధరించి ఈ ప్రపంచంలోకి వచ్చి, 85 సంవత్సరాలు దేదీప్యమైనటువంటి దివ్యకాంతితో మనందరికీ ఆధారమైనారు. శ్రీ సత్యసాయి అవతారంకంటే ముందు వచ్చిన ఏ అవతారమూ సాధించనటువంటి ఘనతను స్వామి సాధించారు. కారణమేమిటంటే, సనాతన ధర్మాన్ని స్వామి సమాజంతో అనుసంధానం చేశారు. సమాజం లేకపోతే వ్యక్తి లేడు, వ్యక్తి గనుక లేకపోతే సమాజం లేదు. ఈ అద్భుతమైన భావనని తమ దివ్యప్రేమతో, అనేకమైన మహిమానిదర్శనములతో, ఆంతరంగికమైన భావనా స్థితులతో స్వామి నడిపించిన తీరుతెన్నులని చూసినప్పుడు మనకు సంభ్రమాశ్చర్యాలు కలుగక మానవు.

ఈనాడు శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ ఈ ప్రపంచానికి దిశానిర్దేశం చేయవలసినటువంటి సమయం ఆసన్నమైనది. ఈ సేవాసంస్థ రూపంలో స్వామి మనకు ఒక అద్భుతమైన వారసత్వసంపదను, సుజ్ఞాన విజ్ఞాన ప్రజ్ఞాన నిధిని ప్రసాదించారు. ఎలా చేయాలో తాము చేసి మార్గం చూపించారు. ప్రతి విషయంలోనూ మనము స్వామిని ఆదర్శంగా తీసికోవాలి. స్వామి ఇవన్నీ ఎలా చేయగలిగారు? వారు సాక్షాత్ దైవం కనుక చేయగలిగారు అంటే సరిపోతుందా? దైవమైనా మనుష్యరూపంలో వచ్చారు కదా! కాబట్టి, మనం కూడా స్వామివలె జీవించడం మొదలుపెట్టాలి. నిస్వార్థమైన సంకల్పాలు చేయాలి. నిరాదంబరమైన జీవితాన్ని గడపాలి.

ప్రేమమయమైన వాక్కు ఉండాలి. స్పర్థని, యుద్ధాన్ని వదలిపెట్టాలి. ఇదంతాకూడా వ్యక్తి తన సాధనలో భాగంగా వ్యక్తిత్వానికి మెరుగులు దిద్దుకుంటూ ఏరకమైన భేషజం లేకుండా, అరమరికలు, అహంకారం లేకుండా సాటివ్యక్తులతో కలసి ఒక సామాజికస్ఫూర్తితో పని చేయాలి. సాధారణంగా సమాజంలో నలుగురు కలసి ఒక 'టీమ్'గా పనిచేయలేరు. వారిలో వారు నాయకత్వంకోసం పోట్లాడుకుంటారు. కానీ స్వామి యావత్ ప్రపంచానికి లీడర్ గా వెలుగొందారు. చాలామంది స్వామిని చూడనప్పటికీ స్వామిని అనుసరించారు. దీనికి కారణం స్వామి నిస్వార్థమైన ప్రేమయేనని వేరే చెప్పనక్కర్లేదు.

ఈ సందర్భంలో, స్వామి ఎప్పుడో బృందావన్ లో చెప్పిన మాట గుర్తుకొస్తున్నది. “రూట్స్ బాగుంటే ఫ్రూట్స్ బాగా వస్తాయి బంగారూ!” అన్నారు. ఆలోచన చేస్తే, మన మూలాలన్నీ ఎక్కడున్నాయి? సనాతనమైన వైదిక ధర్మంలో ఉన్నాయి. “సమస్త లోకాస్సుఖినో భవంతు”, అందరూ బాగుండాలి, ప్రేమమయంగా ఉండాలి, కలసిమెలసి ఉండాలి. “సహ నా వవతు సహ నౌ భునక్తు...” అని చదువుతాం. కానీ, ఆచరణలోకి వచ్చేటప్పటికి వెనుకబడి పోతున్నాం. కనుకనే, స్వామి బాలవికాస్ నుండి మొదలుపెట్టి అన్నింటినీ సమన్వయం గావిస్తూవచ్చారు. స్వామి చేపట్టిన ప్రాజెక్టులలో ప్రతిదానివెనుక ఉన్న పరమార్థం ఒక్కటే - మానవజన్మ ఎత్తిన ప్రతి ఒక్కరూ ఈ ప్రపంచానికి సేవచేయాలి. ఏ రూపంలోనైనా చేయాలి.

ఏనకేన ప్రకారేన యస్యశ్శ్యాపి దేహినా

సంతోషం జనయేత్ ప్రాజ్ఞః తదేవ ఈశ్వర పూజనం
ఈశ్వరపూజ అంటే ఏమిటి? అన్న ప్రశ్నకి వేదం ఇచ్చిన సమాధానమిది. “నేనెందుకు వచ్చాను? నేను చేయవలసిన పని ఏమిటి? అసలు నేనెవరు?” అన్న మూడు ప్రశ్నలు వేసుకోవాలి. పరమేశ్వరుడు మనకిచ్చిన ప్రజ్ఞతో మన చుట్టూ ఉన్నవారికి మనం ఆనందం కలిగించగలిగితే, అది మాత్రమే ఈశ్వరపూజ అనే భావాన్ని ఈనాడు స్వామి మనలో పెంపొందించారు. ఏ వీధిలో మనం వెళుతున్నా, మన నడకలో, మన నడతలో, మన చూపులో, మన భావనలో, మన చేతలలో వీటన్నింటిలో, “ఓహో, ఈతడు సత్యసాయి భక్తుడైయుండాలి” అన్న ఘనకీర్తిని మనం

సంపాదించాలి. ఇదే మన తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవం అయిన స్వామిపట్ల మనం చూపించవలసిన కృతజ్ఞత.

ఈవేళ హైదరాబాదు జిల్లా అంతా పర్తియాత్రకు వచ్చి, స్వామిసన్నిధిలో ఎంతో ప్రసన్నంగా, ప్రశాంతంగా, నిష్ఠగా కూర్చున్నారంటే, అది సత్యసాయి భగవానుడి దివ్యప్రేమకు నిదర్శనం. స్వామి అందించిన ఒక పరమాద్భుతమైన ఆధ్యాత్మిక సంపదకు వారసులుగా మనం ఇక్కడికి వచ్చాము. ఇక్కడికి వచ్చినందుకు ఆధ్యాత్మికంగా మనల్ని మనం రీఛార్జ్ చేసుకొని, సమాజంలోకి వెళ్ళాలి. ఈ సందర్భంలో మనం నేర్చుకోవలసిన మరొక ముఖ్యమైన పాఠం ఉన్నది. దానికి దృష్టాంతంగా ఒక చిన్న అనుభవం చెబుతాను.

1978 ప్రాంతంలో ఒక సీనియర్ భక్తుని వెంట నేను ప్రశాంతినిలయానికి వచ్చాను. స్వామి ఉదయంపూట దర్శనం ప్రసాదించి లోపలికి వెళ్ళారు. నన్ను తీసికొని వచ్చిన పెద్దాయన, “స్వామి మళ్ళీ మధ్యాహ్నం నాలుగున్నర గంటలదాకా రారు. మనకింక ప్రశాంతి నిలయంలో పనేమీ లేదు. కాబట్టి, ఒక కారు బుక్ చేసుకొని వెళ్ళి, చుట్టుప్రక్కల చిన్నచిన్న వ్యాపారాలు చూసుకొని, మళ్ళీ నాలుగున్నరకి వచ్చి ఇక్కడ కూర్చుందాం” అన్నారు. నేను వయస్సులో చిన్నవాడినైనా ధైర్యం చేసి ఒక మాట అన్నాను. “అన్నీ తెంచుకొని నేను వచ్చిందే స్వామికోసం. మళ్ళీ ఇక్కడొక కొత్త అవరణం ఏర్పర్చుకునేదానికంటే, ఈ కొబ్బరిచెట్టు కింద స్వామి కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చుంటా. నాలుగున్నరదాకా పనిలేదన్నారు కదా. ఆ ఎదురుచూపే నా పని” అన్నాను. అంతకుముందు అనేకపర్యాయాలు స్వామి ఆయనతో మాట్లాడటం జరిగింది. కానీ ఆ పర్యటనలో నాలుగు రోజులున్నా స్వామి ఒక్క పలుకు పలుకలేదు. ఆయనవైపు కన్నెత్తి చూడలేదు. ఆయన ఎన్నిసార్లు సీటు మార్చినా ఫలితం లేకపోయింది. నాలుగు రోజుల తరువాత స్వామి కరుణించి దగ్గరకు వచ్చారు. “ప్రశాంతినిలయానికి వస్తే మీరు స్వామికోసమే రండి. ఆ ఒక్క భావనయే మనస్సులో నిల్చుకోండి” అన్నారు. స్వామి దయామయులే, కరుణాసాగరులే! కానీ, దారితప్పినవారిని చక్కదిద్దవలసి వచ్చినప్పుడు కఠినమైన గురువుగా వ్యవహరిస్తారు.

ఇదంతా కేవలం మన సమున్నతికోసమే! మనలో ఉన్న జాడ్యాలను, చీకటికోణాలను, అహంకార ఆభిజాత్యాలను పారద్రోలడంకోసమే! అటువంటి ఒక అవతారమూర్తి సన్నిధికి వచ్చిన మనం ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. ఈనాడు మనకు సమాజంలో గుర్తింపును ఇచ్చిందెవరు? సత్యసాయి భగవానుడి పేరుతో ఒక బ్యాడ్జి పెట్టుకుంటే చాలు, మనకు అఖండమైన గౌరవం లభిస్తున్నది. కాబట్టి, ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ మనం స్వామి పదపీఠినుండి దూరం కాకూడదు.

1980 ప్రాంతంలో స్వామి బెంగళూరులోని ఒక భక్తుని ఇంటికి వెళ్లినప్పుడు ఒక మాట చెప్పారు. ‘ఒకరోజు వస్తుంది. ఇప్పటివారంతా అప్పటికి పెద్దవారవుతారు. భజనకి వెళ్ళాలంటే కళ్ళు, కాళ్ళు, కీళ్ళు సహకరించక పోవచ్చు. కానీ, మీరు మెట్లు దిగి క్రిందికి వెళ్ళేటప్పటికి ప్రక్క ఇంట్లో కూడా సాయి భజన జరిగే రోజు వస్తుంది” అన్నారు. అది కేవలం రెండు రోజుల క్రితమే నేను అనుభవించాను హైదరాబాదులో. ఎక్కడికో నీవు బండి కట్టుకొని వెళ్ళనక్కర్లేదు. నీవున్న ఇంటికి కేవలం పది నిమిషాల దూరంలో సత్యసాయి కార్యక్రమాలు జరుగుతాయని స్వామి ఆనాడే చెప్పారు. స్వామివాక్కు సత్యవాక్కు కనుకనే ఈవేళ మన ఇళ్ళన్నీ సాయిమందిరాలైనాయి. ప్రపంచంలో అనేక మందిరాలు నిర్మితమైనాయి. అయితే, స్వామి ఆశించినది ఇది కాదు. “మీ హృదయాలను మందిరాలు చేసుకొని అక్కడ స్వామిని ప్రతిష్ఠించుకోండి” అన్నారు. స్వామి నాలో ఉన్నారు, నాతో ఉన్నారు, నాకై ఉన్నారు అనే నిత్యనూతనమైన భావనతో మనం జీవించాలి. ఈ ప్రపంచ సంస్థ అంతటికీ ‘రూట్స్’ ప్రశాంతి నిలయంలోనే ఉన్నాయి. కాబట్టి, ఇక్కడికే మనము రావాలి, ఇక్కడే ఉండాలి, ఇక్కడినుండే ఉత్తేజం పొందాలి. ఇక్కడే మనల్ని మనం సమర్పించుకోవాలి. ఇక్కడే మనం శరణాగతిని పొందాలి. ఇక్కడినుండియే ఉదాత్తమైన భావనలను ప్రపంచానికి అందించాలి.

(హైదరాబాద్ జిల్లా భక్తుల పర్తియాత్ర సందర్భంగా తేదీ 17.3.2018 సాయంత్రం స్వామి సన్నిధిలో శ్రీ వి.ఎస్.ఆర్. మూర్తిగారి ప్రసంగం నుండి)

సాయివిద్యార్థి దివ్యస్థుతులు:

పర్తియాత్ర - పరివర్తన యాత్ర

శ్రీరంగనాథరాజు

“రేపు వేలాది భక్తులు శ్రీకాకుళం నుండి వస్తున్నారు” అంటూ స్వామివారు ఎంతో ఉత్సాహంతో సాయికుల్యంత్ హాలులో అటువైపు కూర్చున్న ఒక భక్తురాలితో చెబుతున్నారు. “వాళ్ళ రాకకు అంత ప్రత్యేకత ఏమిటో” అని ఆశ్చర్యపోతూ చూస్తున్న మమ్మల్ని చూసి స్వామి చిరునవ్వుతో, “పర్తియాత్ర అంటూ జిల్లా భక్తులందరూ కలసి స్వామి దర్శనంకోసం వస్తున్నారు” అని మా మనసులోని ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చారు.

సాక్షాత్తు స్వామివారే అంతగా కొనియాడిన ఆ భక్తులు ఎవరో, ఆ యాత్ర ఎలా ఉంటుందో చూడాలని మేము కూడా మరుసటిరోజు ఆత్రుతతో ఎదురుచూడసాగాము. శ్రీకాకుళం భక్తులు సాయికుల్యంత్ సభామంటపంలోకి వేదమంత్రాలతో, వివిధ అలంకారాలతో, వేషధారణలతో, భజనలు, నృత్యాలు చేసుకుంటూ, తన్మయత్వంతో స్వామిని కనులారా దర్శించుకుంటూ నడుస్తూ వచ్చారు. ఆ భక్తుల కళ్ళలోని ఆనందాన్ని, ఉత్సాహాన్ని చూస్తూంటే, లేచి వారితో కలసి ఆనందంగా గంతులేయాలనిపించింది. “చూశావా” అన్నట్లు స్వామి నావైపు చూసి కనుబొమ్మ లెగరేయగా నాకు ఆనందబాష్పాలు ఆగలేదు. భక్తి ఒక

మహాప్రవాహమై దివ్యప్రేమసాగరంతో సంగమించడానికి పరవళ్ళు త్రొక్కుతూ వస్తున్న ఆ అద్భుత సన్నివేశాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూడగలిగినందుకు నా జన్మ తరించిందనుకున్నాను. కొద్ది నెలల తరువాత అదిలాబాద్ భక్తులు అదే ప్రకారం ‘పర్తియాత్ర’గా వచ్చారు. మూడు రోజుల తరువాత ఏదో విషయమై స్వామి నాకు కబురంపారు. స్వామివారి నివాస మందిరంలోకి అడుగుపెట్టిన నన్ను చూసి ప్రక్కనే ఉన్న వైస్ ఛాన్సలర్ గారితో అదిలాబాద్ భక్తులగురించి చెప్తూ, “ఏమీ కూడా అదిలాబాద్ నుండే వచ్చాడు” అన్నారు. నావైపు తిరిగి, “భక్తులు ఈవిధంగా రావటం స్వామికి ఎంతో ఆనందం కలిగిస్తుంది. భక్తుల ఆనందమే స్వామికి ఆహారం” అన్నారు.

పుట్టపర్తిలో చదువు ముగిసిన తర్వాత, స్వామివారే స్వయంగా ప్రోత్సహించి నేర్పించిన విధంగా నాటకాలను వ్రాసి పర్తియాత్ర బృందాలతో స్వామి సన్నిధిలో సమర్పించే మహాద్భాగ్యం నాకు కలిగింది. చాలా సంవత్సరాల క్రితం స్వామివారే స్వయంగా రచించిన ‘రాధాభక్తి’ అనే నాటికను రంగారెడ్డి జిల్లా పర్తియాత్ర సందర్భంగా ప్రదర్శించగా స్వామి ఎంతో ఆనందించారు. “స్వామీ, ఈ నాటిక మీరు

వ్రాసిందే! తమ సన్నిధిలో ప్రదర్శించడం మా అదృష్టం” అంటుంటే, “నాటకం వేయటమేకాదురా, ఈ పిల్లలందరూ రాధ అంతటి భక్తిని పెంచుకోవాలి” అని బదులిచ్చారు. అప్పుడు అర్థమైంది, పర్తియాత్రలో జరిగే ప్రతి కార్యక్రమం మన పరివర్తనకు ఒక సోపానమని.

శ్రీకాకుళం జిల్లావారు సమర్పించిన నాటికలో మేక్స్ ముల్లర్ పాత్ర పోషించిన ఒక సోదరుణ్ణి స్వామి ప్రత్యేకంగా పిలిచి, బంగారు గొలుసును సృష్టించి ప్రసాదించారు. ఎంతో భావోద్వేగానికి గురియైన ఆ పిల్లవానితో, “నాకు తెలుసురా” అంటూ అతని మోకాళ్ళను నిమిరారు. ఇంతకీ జరిగిందేమిటంటే, నాటికను చూసి స్వామి మెచ్చుకోవాలని ప్రార్థిస్తూ అతను తొంభైరోజులపాటు నిత్యం తెల్లవారు ఝామున మూడు గంటలకే లేచి, ఎవరూ చూడని ఆ సమయంలో శ్రీకాకుళం సాయిమందిరానికి ప్రదక్షిణలు చేశాడట. ఈవిషయం ఎవరికీ తెలియకున్నా తమకు తెలుసని చెప్పడానికే స్వామి అతని మోకాళ్ళు నిమిరారని అర్థమైంది. వృత్తిరీత్యా వైద్యుడిగా మంచిపేరున్న ఇలాంటి ఒక యువకునిలో ఆ దివ్యానుభవం అద్భుతమైన పరివర్తనకు నాంది పలికింది.

పర్తియాత్రలు గొనివచ్చే పరివర్తన కేవలం వ్యక్తులకు మాత్రమే పరిమితంకాదు. అదిలాబాద్ జిల్లాలోని అనేక గ్రామాలు కరవుకాటకాలతో సతమతమయ్యేవి. పర్తియాత్రకు వచ్చిన ఒక రైతు తన వెంట తెచ్చుకున్న ధాన్యాలను పట్టుకొని ప్రశాంతినిలయానికి ప్రదక్షిణ చేసి స్వగ్రామం తిరిగి వెళ్ళిన తరువాత తన పొలంలో నాటాడు. ఊహించినదానికంటే ఎంతో అధికంగా పంట చేతికి వచ్చింది. మరుసటి సంవత్సరం నుండి అదిలాబాదు జిల్లా భక్తులు పర్తియాత్రలకు వచ్చిన ప్రతిసారి తమ జిల్లానుండి పంటధాన్యాలను, నదీజలాలను గొనివచ్చి మందిరం చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేయడం ప్రారంభించారు. ఈనాడు అదిలాబాదు ఉమ్మడి జిల్లాలలోని గ్రామాలలో ఈ ఆశీర్వాదంద్వారా కరవు మటుమాయమైంది. నవగాం అనే గ్రామానికి చెందిన ఒక రైతు నాతో అన్న మాటల్ని నేనెన్నటికీ మరువలేను. “అయ్యా, పుట్టపర్తికి రాకమునుపు నాకు ఒకపూట భోజనం కూడా కష్టంగా ఉండేది. పంటలు

బీడుపోయేవి. కానీ, ప్రతి సంవత్సరం పుట్టపర్తికి పోయి వస్తూంటే గ్రామంలో వర్షాలు సకాలంలో పడుతున్నాయి, పంటలు నిండుగా పండుతున్నాయి. ఈరోజు నేను పదిమందికి భోజనం పెట్టగలుగుతున్నాను” అన్నాడు.

ఖమ్మం జిల్లావారి పర్తియాత్ర సమయాన గణేశుని గుడి దగ్గర ఇద్దరు పిల్లలు తమ తల్లిని, “అమ్మా, మేము స్వామి స్కూల్లో ఎలా చేరగలుగుతామ”ని ప్రశ్నిస్తున్నారు. అదే సమయంలో మందిరానికి వరుసగా లైన్లలో వెళుతున్న ప్రైమరీ స్కూలు పిల్లల్ని చూపిస్తూ వాళ్ళ అమ్మగారు, “చూడండి, ఆవిధంగా డిసిప్లిన్ నేర్చుకోండి. వారి నుదుట ఉన్న విభూతి చూడండి. అట్లా డివోషన్ నేర్చుకోండి. అప్పుడే స్వామి మీకు సీటిస్తారు” అన్నారు. దీనికి బదులుగా వెంటనే ఆ ఇద్దరు పిల్లల్లో ఒకరు, “అవునమ్మా, స్వామి దగ్గర అంతా డిసిప్లిన్! దర్శనం, భజన, పూజలు, క్యాంటీను, స్టోర్సు అన్నీ టైమ్ ప్రకారమే జరుగుతాయి. మేము కూడా అలా డిసిప్లిన్తో, డివోషన్తో ఉంటే స్వామి తప్పకుండా సీటిస్తారు కదూ” అన్నాడు. పారమార్థికమైన శాంతి, ఆనందాలనేకాక నిత్యజీవితంలో కావలసిన ఆధ్యాత్మికస్ఫూర్తినికూడా పర్తియాత్రలద్వారా భక్తులు అందుకోగలుగుతున్నారనడానికి ఆ తల్లీపిల్లల మాటలే నిదర్శనం.

నిజామాబాద్ పర్తియాత్ర ముగిసిన తరువాత భక్తులు తిరుగు ప్రయాణం అవుతున్నారు. తెలిసిన కొందరితో ఆశ్రమం గేటు ముందు నిలబడి మాట్లాడుతుంటే, లోపలి నుండి బయటకు వస్తున్న ఇద్దరు స్త్రీలు గేటు ముందున్న మట్టిని పోగుచేసుకుంటూ కనిపించారు. ఎందుకని అడిగితే, “ఇది సాయిదేవుడు, వారి భక్తులు తిరుగాడే నేల. మళ్ళీ ఇక్కడికి ఎప్పుడు రాగలమో తెలియదు. ఈ మట్టి మా ఇంట్లో పూజగదిలో పెట్టుకుంటే, మాచెంత స్వామి పాదాలు ఉన్నట్లుగా ఉంటుంది” అని బదులిచ్చారు. వారి భక్తిని చూసి నివ్వెరపోయాను. పర్తియాత్రలు భక్తజనుల హృదయాలలో నింపుతున్న జ్ఞాపకాలు, పెంపొందిస్తున్న సుగుణాలు స్ఫురణకు వచ్చి కళ్ళు చెమర్చాయి.

ఐతే, ఏదో సందర్భాల మాదిరి వచ్చి పర్తియాత్రలో పాల్గొంటే సరిపోదు. ఒక జిల్లావారు వచ్చినప్పుడు,

“స్వామీ, మీదగ్గరికి దాదాపు 2000 మంది వచ్చారు” అని ఒకరు విన్నవించగా, “నా దగ్గరికా? పుట్టపర్తికా?” అంటూ నవ్వారు స్వామి. ఈ యాత్రవలన మానసికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా స్వామివారికి ఎంత దగ్గర కాగలిగామన్నది ముఖ్యం.

ఒక సంవత్సరం అదిలాబాదు జిల్లా భక్తులు ప్రదర్శించిన నాటిక తరువాత స్వామి నన్ను పిలిచి, “ఇది యజ్ఞం, ఇది యాగం. అందరికీ చెప్పు” అన్నారు. ఈ పర్తియాత్ర మనలోని దుర్గుణాలను దగ్ధం చేసే పవిత్ర యజ్ఞం అన్నమాట. ఈ యజ్ఞంలో ఏమి అర్పించుకోవాలన్నదికూడా స్వామివారు స్పష్టం చేశారు. ఆ నాటిక చూసి స్వామి ఎంతో ఆనందించి మైకు తెప్పించుకొని జిల్లా భక్తులపై ఆశీర్వాద ప్రశంసల వర్షం కురిపించారు. “ఇలాంటి నాటిక మా పుట్టపర్తిలో ఈనాటివరకు ఎప్పుడూ జరగలేదు” అని కొనియాడగా కరతాకాధ్వనులు మిన్నంటాయి. నాకు మాత్రం మనస్సు కొంచెం చివుక్కు మంది. స్వామి, “మా పుట్టపర్తి” అని వేరుచేసి మాట్లాడారే! మేము ఏమి పొరపాటు చేశామో అని మథనపడ్డాను. వారంరోజులు తీవ్రంగా స్వామిని ప్రార్థించాను. ఒక సాయంత్రం దర్శన సమయంలో స్వామి నా ముందు నుండి వెళ్తూ, “మా అదిలాబాదు, మా పుట్టపర్తి” అంటూ చిరునవ్వు చిందించారు. ఆ మాటతో నాకు కనువిప్పు కలిగింది. “స్వామీ, ఫలానా జిల్లా భక్తులము, మా కార్యక్రమం తిలకించండి, మా జిల్లాకి రండి” అంటూ ఏ భావంతోనైతే ప్రార్థిస్తున్నామో స్వామి అట్టి భావాన్నే ఆవిధంగా ప్రతిబింబించారని స్పష్టమైంది. స్వామి సన్నిధికి మనం భక్తులుగా వెళ్ళాలి, వారి బిడ్డలుగా వెళ్ళాలి. “మనం స్వామివారము” అనే భావనతో వెళ్ళాలి. “నేను, నాది” అనే అహంకార మమకారాలను వీడితేనే మనం స్వామి భక్తులమవుతాము, స్వామివారమవుతాము. స్వామి సెలవిచ్చినట్లు, “Puttaparthi” అంటే ‘Put-apart-i’. ‘నేను’ అన్న అహంకారాన్ని దూరం చేసుకోవలసిందిగా ‘పుట్టపర్తి’ అన్న పేరు సూచిస్తున్నది. మరి ఈ పర్తియాత్రలు అహంకార మమకారాలను నిర్మూలనం గావించి, అద్వైతానందసాగరంలో ఓలలాడించే ఉత్తమోత్తమ ఆధ్యాత్మిక సాధనలే కదా! ❖

పుణ్యభూమి పుట్టపర్తి

పర్తియాత్ర దివ్య క్షేత్రయాత్ర
భక్తజనుల ఆర్తి తీర్పు తీర్థయాత్ర

భగవంతుడు నడయాడిన పుణ్యభూమి ధన్యభూమి
శివశక్తులు ఏకమై దిగి వచ్చిన దివ్యభూమి
వేదఘోష నినదించే వేదభూమి, తపోభూమి
వేడిన వరమిచ్చి బ్రోచు సాయీశుని జన్మభూమి ||పర్తి||

జీవిత మర్మము తెలిపే కర్మభూమి, ధర్మభూమి
సేవానిరతిని చాటే త్యాగభూమి, యోగభూమి
భావ రాగ తాళయుక్త భజనతోడ మార్త్యగుచు
భవసాగర తరణానికి త్రోవచూపు జ్ఞానభూమి ||పర్తి||

పుట్టపర్తి మట్టి సోక పునర్జన్మ లేదు మనకు
పెట్టని కోటగ సాయి కాపాడును మనలనెపుడు
పట్టువిడక సాయి పదము పట్టినట్టి భక్తజనుల
గట్టుచేర్చు వెన్నుతట్టి చేయిపట్టి సాయీశుడు ||పర్తి||

హిందువులకు ఇది కాశి ముస్లింలకు ఇది కాబా
బెల్లెహం క్రైస్తవులకు గురుద్వారా సిక్కులకు
మతములన్ని సంగమించు మహిమాన్విత క్షేత్రమిది
ప్రేమమతము ప్రభవించిన పుణ్యతీర్థరాజమిది ||పర్తి||

బ్రహ్మాండమె ఆలయము, రవి చంద్రులె దీపాలు
సాయీశుడు కొలువైన గర్భగుడియె పుట్టపర్తి
తారకలే దివి నుండి మంగళ హారతులివ్వగ
చూడరండి! తరలిరండి! ధన్యులార! పుణ్యులార! ❖

“నా నిలయం మీ హృదయం”

రాజారాం! అందుకో ఆశీర్వాదములు. అందె నీవంపిన వందనములతోటి అందలి విషయ కుసుమములు. ఆనందము.

నాయనా! సాధక బృందముతో ప్రశాంతినిలయము చేరుటకు అనుమతిని కోరుట హాస్యముగా యున్నది. మీ నిలయమునకు మీరు వచ్చుటకు యెవరి అనుమతులూ అవసరము లేదు. నా నిలయం మీ హృదయం. అందులో నేను ప్రవేశించుటకు సహితము అన్యుల అడ్డులు పనిచేయవు. అవినాభావ సంబంధముతో చేరిన మన హృదయాలకు అనుమతులు వూహాస్థితులు. ఔనా కాదా?

బంగారూ! మార్చి 15వ తేదీవరకు నేను ప్రశాంతి నిలయమందే వుండును. మీకు అనుకూలమైన సమయములో ఆనందమును అందుకొనవచ్చును. సభ్యులందరికీ

ఆశీర్వాదములతోపాటు ఈ ఆనందవార్తనుకూడనూ అందించు. రామశరణమ్కు ఈ కమ్మయొక్క సారమును త్రాపించు. సత్సంఘము సాధకులకు ఎడారి నందలి చలివిందులవంటిది, అగ్నికి గాలివంటిది. అందునా అనుభవజ్ఞుల సంఘము అదృష్టముతో చేరినది. కాలమును పవిత్రము చేయుటే సాధనలయొక్క సారము. ప్రపంచమందెందు చూచిననూ భగవంతుడు తాండవమాడును. అయితే భాగవత జీవితము గల మానవుడు, అపురూపమైన స్థితిని అందుకొన్నవాడు అగుపించుటలేదు. భగవంతుని వాక్యములు వింటూవున్నారు కానీ తింటూ వున్న వ్యక్తులు అవ్యక్తముగ నున్నారు. అట్టి ఈ తరుణమున మీబోటి అనుభవజ్ఞులు ఆచరణరూపమైన ప్రచార ప్రబోధములు జరుపుట అమిత ఆనందము కలిగినది. ఇట్టిదే నిజమైన సేవ, సరియైన నావ, పయనించుటకు త్రోవ. ఇదేవిధముగ సేవతో సంసారమను నావనెక్కి సర్వేశ్వర సన్నిధి త్రోవ నడచిన మోక్షద్వారము నీ గమ్యముగా యెదురొచ్చును, దారిచ్చును, లోచేర్చును, వోదార్చును.

అదృష్ట జీవులకే ఇట్టి సత్సంఘములందు స్థానము చిక్కును.

మీరెంతయో ధన్యులు.

తప్పక సాయిసన్నిధిని వ్రాలండి.

ఇట్లు

మీ బాబా

[బహుగ్రంథకర్త, ‘గీతాసాహిత్య శిరోమణి’ శ్రీ పండిత పెమ్మరాజు రాజారావు (1916-2000) గారికి భగవాన్ వ్రాసిన దివ్యానుగ్రహలేఖ ఇది]

ముత్యాల సరాలు

(ధారావాహికం - 20వ భాగం)

ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్ కుమార్

సామీప్యం

“మీరు స్వామి సన్నిధిలో ప్రశాంతినిలయంలో ఉంటున్నారు. ఎంతో అదృష్టవంతులు. అలాంటి భాగ్యం అందరికీ చిక్కుతుందా? దక్కుతుందా?!”

ఈవిధమైన ప్రశంసలు పుట్టపర్తిలో నివసిస్తున్నవారి చెవిన ఏదో ఒక సందర్భంలో పడుతూనే ఉంటాయి. వాస్తవానికి స్వామి సన్నిధిలో కాలం గడపడంవల్ల కించితైనా మనలో సత్పరిణామం వచ్చినట్లయితే నిజంగా మన జన్మలు ధన్యమైనట్లే! మనలో ఎట్టి

పరివర్తనా లేకపోతే పర్తిలో ఉన్న కొండలూ బండలకీ మనకీ తేడా ఏముంటుంది!

కొందరు తాము ఇతరులకంటే స్వామికి దగ్గర అనుకుంటారు. అది కేవలం ‘ఇమేజినేషన్’! భగవంతుడికి దూరం, దగ్గర అనేవి మన భావన మాత్రమే. “నీకు భగవంతుడు ఎంత దూరం అనుకుంటున్నావో అంత దూరంగా ఉన్నాడు; ఎంత సమీపుడని భావిస్తావో అంత సమీపుడుగా ఉన్నాడు. “యద్భావం తద్భవతి” దూరమునకు గానీ, సామీప్యమునకుగానీ నీ భావములే కారణం. భగవంతుడు ఏనాడూ దూరమూ కాదు, దగ్గరా కాదు; అణువులో అణువుగా, ఘనములో ఘనముగా సర్వత్ర ఉన్నాడు” అన్నారు భగవాన్.

కేవలం భౌతిక సామీప్యంకోసం ప్రాకులాడక మానసికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా చేరువ కావడానికి ప్రయత్నిస్తే భగవంతుడే మన దగ్గరకు వస్తాడు. ఒకరోజున ఒక వైద్యుడు మొట్టమొదటిసారి పుట్టపర్తికి స్వామి దర్శనార్థం వచ్చాడు. స్వామి ఆయనని దగ్గరకు పిలిచి మరీ పాదసమస్కారం ఇచ్చారు. అది చూసి చుట్టూ ఉన్నవారు, “ఎంతో కాలంనుండి వస్తున్నవారికి లభించని గుర్తింపు ఆయనకు లభించిందే” అని ఆశ్చర్యపోయారు. అయితే, ఆ డాక్టరు మానవసేవే మాధవసేవ అన్న స్ఫూర్తితో ఎంతోమంది అనాథలకు, బీదలకు సహాయం చేస్తున్న సంగతి వారికి తెలియదు. ఆ సేవాదృక్పథమే ఆయనను స్వామి అనుగ్రహానికి పాత్రుని చేసింది.

భగవంతునితో సామీప్యం అనేది చాలా నిగూఢమైనది. భాషకు, భావానికి అతీతమైనది. అనుభవానికి మాత్రమే తెలుస్తుంది. ఒకానొక సమయంలో భగవాన్ బాబావారు హైదరాబాద్ వెళ్ళారు. ఎందరో అధికారులు, మంత్రివర్యులు స్వామికోసం వేచియున్నారు. గంటల తరబడి వేచియున్న ప్రముఖులను వదలిపెట్టి స్వామి, “అచ్చిరాజు ఎక్కడ?” అని అడుగసాగారు.

అతను ఒక సాధారణ సేవాదళ్ వర్కర్ మాత్రమే. అటువంటివాడు వి.ఐ.పి. వరుసల్లో ఎలా ఉంటాడు?! అందుచేత అందరూ పరుగుపరుగున ఆ అచ్చిరాజుగారి కోసం గాలించడం మొదలుపెట్టారు. ఆయన వచ్చేంత వరకు స్వామి అన్ని పనులూ ఆపేసి అక్కడే వేచియున్నారు. అచ్చిరాజుగారు విజయవాడ వాస్తవ్యులు. “మేము స్వామికి దగ్గర” అని మనం భావిస్తే సరిపోదు. స్వామి మనలను ఒక్కమారైనా తలుచుకోవడం, మనకోసం స్వయంగా కబురంపడం, స్వామి హృదయంలో మనం ఏ కొద్ది స్థానమైనా సంపాదించగలగడం, అదే అసలైన సామీప్యం.

2001 గురుపూర్ణిమ దివ్యోపన్యాసంలో భగవాన్, “ఇకనుండి పాదసమస్కారాలు ఇవ్వడం జరుగదు” అని ప్రకటించారు. అంతర్ముఖులు కమ్మని ఉద్బోధించారు. భౌతికమైన దృష్టిని విడనాడితే తప్ప అంతర్ముఖంగా ప్రయాణించలేం. ఈ విషయాన్నిగురించి మన అభివృద్ధి కోసమే స్వామి గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది.

అంతర్ముఖం కావడమంటే అహంకారరహితులం కావడమే! దీనికి స్వామి ఒక చక్కని ఉదాహరణ చెప్పారు. సహజంగా అన్ని నదులూ కట్టకడపటికి సముద్రంలో కలిసిపోవలసిందే! అయితే, సముద్రంలో కలిసిపోవడానికి నది వచ్చినప్పుడు సముద్రం తన అలల తాకిడితో నదిని వెనక్కి నెట్టివేస్తూ ఉంటుంది. అయినా నది ఓర్పుతో, అణకువతో మెల్లమెల్లగా అలల క్రింద నుండి ప్రవహించి సముద్రంలో కలుస్తుంది. సముద్రంతో ఐక్యం కావాలని ఎంతో తపనతో, ఎంతో ఆర్తితో నిరహంకారంగా ఉన్నప్పుడే నది సాగరంలో ప్రవేశించగలుగుతుంది. తన ఉనికిని, అస్తిత్వాన్ని, తన రూపనామాలని వదలివేసినప్పుడే సాగరంలో చేరిపోగలుగుతుంది. ఒక్కమారు సాగరంలో చేరిపోయాక ఇక నది అనేది ప్రత్యేకంగా ఉండదు. అది సముద్రస్వరూపాన్ని ధరిస్తుంది. అలాగే అహంకార, మమకార, ఈర్ష్యాద్వేషాలన్నీ అడుగంటిపోయినప్పుడే మనం స్వామితో సామీప్య సాయుజ్యాలను పొందగలం. అదే శరణాగతి.

“దైవప్రేమ వేయి తల్లుల ప్రేమ...ఈ ప్రేమతత్వంచేత భగవంతుడు రాక్షసకులంలో జన్మించిన ప్రహ్లాదుని,

పక్షియైన జటాయువును, వానరుడైన హనుమంతుని ఏమాత్రం తారతమ్యం చూపకుండా అనుగ్రహించాడు. ‘స్వామీ, నేను నీవాడను’ అంటే చాలు. యాదవులు, ‘కృష్ణుడు మావాడు’ అని అహంకారాన్ని పెంచుకున్నారు. కాని, గోపికలు ‘కృష్ణా! మేము నీవారము’ అన్నారు. ఇదే శరణాగతుల లక్షణం. ‘నీవాడను’ అని తనను తాను అర్పితం గావించుకొనేవానిని భగవంతుడు ఏనాటికీ దూరం చేయడు” అన్నారు భగవాన్.

దర్శన సమయంలో మనమందరం ఎంతో నిశ్శబ్దంగా ఉంటాం. మన ఆలోచనలు భగవాన్మీద కేంద్రీకృతమై ఉంటే ఫరవాలేదుకానీ, అలాకాకుండా మనసంతా స్టోరు మీద, అక్కడకు వచ్చే స్టాకుమీద ఉంటే దర్శన ఫలితాన్ని ఎలా పొందగలం?! కోరికలు లేకుండా, ఏవిధమైన మానసిక అలజడి లేకుండా ఉంటే గుంపులో ఉన్నా, ఒంటరిగా ఉన్నా అమనస్కంగా ఉన్నట్లే! భగవాన్కి మనం చేరువ కావాలంటే, కృష్ణుని చేతిలో మురళిలాగ అహంకార మమకారాలను పూర్తిగా తొలగించుకొని డొల్లబారవలసిందే! శూన్యస్థితిని పొందవలసిందే! అట్టి స్వార్థరహితమైన, అహంకారరహితమైన వ్యక్తిత్వంవల్లనే మనకు భగవత్ సామీప్యం లభించగలదు.

ఈ సందర్భంలో భగవాన్ చెప్పిన ఒక చక్కని ఉదాహరణ నా మనస్సులో మెదలుతోంది. త్రుప్పు పట్టిన ఇనుపకడ్డీని అగ్నిలో వేసి కాల్చినప్పుడు త్రుప్పు అంతా తొలగిపోయి, ఆ ఇనుపకడ్డీ అగ్నియొక్క ప్రకాశాన్ని, వేడిని, ఎరుపురంగుని సంతరించుకుంటుంది. అట్లే, దైవానికి మనం చేరువ కావాలంటే దైవప్రేమ అనే అగ్నిలో అహంకార మమకారాలనే త్రుప్పును వదలించుకోవాలి. దివ్యత్వంతో సమానమైన పవిత్రతను పొందాలి అనలు దివ్యత్వానికి దగ్గరవడం సామాన్యమా?! సూర్యుడికి దగ్గరగా వెళ్ళిన కొద్దీ ఆ వేడిని, ప్రకాశాన్ని భరించగలిగే శక్తి మనకుండాలి కదా! ఇనుపకడ్డీ అగ్నిలో పూర్తిగా కాలకపోతే అది ఎర్రబడదు, దాని త్రుప్పు పోదు. అట్లే, భగవంతుని సన్నిధిలో ఏళ్ళ తరబడి జీవిస్తున్నప్పటికీ మనలో కించిత్తయినా దివ్యగుణాలు కనబడకపోతే మన జీవితమే వ్యర్థం. మనమందరం తెలుసుకోవలసిన

విషయమిదే! భగవంతునికి సమీపంగా మెలగినప్పుడు ఆ ప్రేమతత్త్వం, ఆ దయాస్వభావం అన్నీ అలవరచుకోవాలి. భగవత్సామీప్య ముఖ్యలక్ష్యం ఇదే! ఈవిధంగా మనం ఆధ్యాత్మికంగా, అంతర్ముఖంగా స్వామికి సమీపంగా ఉన్నప్పుడు మనం 20వ లైనులో ఉన్నా, ఏరోప్లేనులో ఉన్నా, స్వామి మనల్ని వెతుక్కుంటూ వస్తారు. ఎక్కడో కరెంటు స్విచ్ వేస్తే ఇక్కడ ఫ్యాను, మైకు పని చేసినట్లు, మనలో ఆ నిర్మల ప్రేమ ఉంటే ఎంత దూరంలో ఉన్నా అవసరమైనప్పుడు స్వామి మనముందు సాక్షాత్కరిస్తారు. ఎందుకంటే, వారు మనలోనే ఉన్నారు కాబట్టి.

భగవాన్ భక్తుల ముందు నడచి వెళ్ళే సమయంలో ఎవరైనా పాదనమస్కారం చేసుకుంటామని కోరితే, “హృదయంలో చేసుకో” అని అనడం మనం పలుమార్లు విన్నాము. కొందరిని పాదనమస్కారం చేసుకోనిస్తూ, మరికొందరిని మాత్రం అంతర్ముఖంగా చేసుకోమనడంలో భగవాన్ ఉద్దేశ్యమేమిటి? ఒక్కొక్కరి హృదయపరిపక్వతను బట్టి భగవాన్ ఒక్కొక్కవిధంగా చేస్తూవచ్చారని మనం గమనించవచ్చు. కొందరికి భౌతికమైన స్పర్శ, సంభాషణ అవసరం కావచ్చు. వారి పరిస్థితికి అనుగుణంగా వారికి స్వామి పాదనమస్కారం ప్రసాదించవచ్చు. మరికొందరికి అంతర్ముఖంగా తమను దర్శించే శక్తిని ప్రసాదించి యుండవచ్చు. అసలు వారి దివ్యపాదాలు విశ్వమంతటా వ్యాపించియున్నప్పుడు ఎక్కడని సమస్కారం చేయాలి?! సర్వదా సర్వకాలేషు సర్వత్ర సాయించింతన చేస్తూ అందరిలోనూ సాయిరాముని దర్శించాలి. ఆ స్థాయిని చేరుకోవడమే అసలైన దైవసామీప్యం.

మనకు ఆకలి ఉన్నప్పుడే కదా భోజనంమీద దృష్టి పోతుంది. ఆకలి లేకపోతే భోజనం చేసినా అది తృప్తి నందించదు. భగవంతుడిగురించి వేదన, తపన లేనివారి స్థితి ఇదేవిధంగా ఉంటుంది. భగవాన్ అందరికీ అందుబాటులో దగ్గరగానే ఉంటారు. ఆర్తితో, ప్రేమతో పిలిచినప్పుడే పలుకుతారు. కన్నతల్లిలా ప్రేమతో అక్కున చేర్చుకుంటారు. ఏ తల్లైనా బిడ్డ తనకు దూరంగా ఉంటే సంతృప్తి చెందుతుందా? బిడ్డలు దగ్గరగా ఉంటేనే కదా తల్లికి ఆనందం! భగవాన్ కూడా అంతే! వారికొరకు మన

తపన, వేదన, ప్రేమ ఎంత తీవ్రంగా ఉంటాయో వారికి మనం అంత సమీపంగా, సన్నిహితంగా ఉండగలం. నిరంతరం ఆధ్యాత్మికంగా ఎదుగుతూ జీవితాన్ని ఒక నిత్యోత్సవంలా, సుందర దృశ్యకావ్యంలా మలచుకోవాలి. కేవలం భౌతికస్థాయికే పరిమితం కాకుండా ఆధ్యాత్మిక సామీప్యమే లక్ష్యంగా సాధనలో పురోగమించాలి.

(సత్యం)

దివ్యమార్గదర్శి

గంగను పల్లెల గంతులు వేయించి
జీవధారను పోసి సేద తీర్చి
ఆకాశవీధిలో అందాల జాబిల్లి
చల్లదనముకన్న శాంతి నిచ్చి
ఆధ్యాత్మ విద్యను అరచేతిలో పెట్టి
మానవదేహపు మహిమ చెప్పి
విశ్వమానవ ప్రేమ వినువీధిపైనుండి
భూతలమున దింపి బూజు దులిపి,
సత్యసాయి ప్రభువు సకల మానవులకు
ధర్మతత్త్వ సిరుల ధరణి నిలిపి
మార్గదర్శకుడిగ మనమధ్య నిలిచెనే
భక్తకోటి మదిని ప్రార్థన విని!

- విశ్వనాథ రామారావు

అవతార రహస్యము

❖ శ్రీపాద మహిమ, శరణాగతి ❖

ముముక్షువులారా, సోదర భక్తులారా, నమస్తే!

శ్రీ సత్యసాయి భగవానుని దివ్యగుణలీలావైభవములను పరస్పరం సంభాషించుకొనుచు, దివ్యానందాంబుధి నోలలాడుదుము గాత!

నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త సచ్చిదానందస్వరూపుడును, కృపారాశియు, పూర్ణుడునగు ఆ యేకైక పరమాత్మ నిరాకారుడై మాత్రమే యుండినయెడల, మానవుల స్థితి అగమ్యమై, అంధకారబంధురమై యుండియుండునేమో! అందులకే, శ్రీ శివమహిమ్నస్తోత్రకారుడు చెప్పినట్లు, మానవులు తనను సులువుగ జేరి, నేత్ర శ్రోత్ర వాక్ కర చరణాది సర్వజ్ఞానేంద్రియ, కర్మేంద్రియములతోడను, అంతఃకరణముతోడను, దర్శన, స్పర్శన, పూజా, సేవా కైంకర్య, భజన, స్మరణ, తపోధ్యానాది వివిధ కర్మల నాచరించి, తరించుటకు వీలగునట్లు, శ్రీ భగవానుడు సాకారమును గ్రహించి, ఈ ప్రపంచములో అర్చారూపుడై వెలసి భక్తుల ననుగ్రహించుచు, అంతమాత్రమున తృప్తినందక, మానవాకారముకూడ దాల్చి మానవులతోడనే కలసిమెలసి తిరుగుచు, వారికి భక్తి, జ్ఞాన వైరాగ్యముల ప్రబోధించుచు, వారి కష్టసుఖముల పాల్గొని, ఆయా సమయములకు తగిన సలహాలను, సందేశములను, ఉపదేశముల నొసంగుచు, ఫలాపేక్షరహిత కర్మలను మార్గదర్శియై, తానాచరించి, భక్తులచే నాచరింపజేయును. ఆయా భక్తుల చిత్తవృత్తిననుసరించి, వారివారికి అర్హములైన సాధనామార్గములను బోధించి, అనుష్ఠానపరులుగ తీర్చిదిద్దుచు శక్తిపాతమునను, (తన శక్తిని ప్రవేశింపజేయవలసినపుడు ప్రవేశింపజేయుచును), శక్తిచలనమువలనను (భక్తునిలో నిద్రావస్థయందుండెడు శక్తిని మేల్కొల్పి కార్యోన్ముఖుమగునట్లు చేయుచును), దృష్టిపాతమునను (తన దివ్య కృపార్ద్రదృష్టి ప్రసారముచేత

భక్తునిలోని సమస్త శక్తులను ఉద్ధరించి, ప్రదీప్తములై ప్రకాశించి లోకసంగ్రహకర్మకు ఉపయోగపడునట్లు చేయుచు) ఈలాటి అసంఖ్యాకములును, అవాఙ్మానస గోచరములునగు పరమాద్భుత దివ్యలీలలతో దాగుడు మూతలాడుచు, తన యథార్థ స్వరూప స్వభావములను ఎవ్వరికినీ గోచరము కాకుండా జేయుచు, తన దివ్య పాదములే తప్ప అన్యము గతిలేదని కోటానుకోట్ల భక్తులలో ఏ ఒక్కనికో తత్వతః తన నిజస్వరూప సాక్షాత్కారానుభూతి భాగ్యము లభింపజేయుచు, (గీతా వాక్యము: తతోమాం తత్త్వతో జ్ఞాత్వా విశతే తదనంతరం), మిగిలిన భక్తులలోకమునందంతయు వారివారి అంతఃకరణ నైర్మల్య పరిపాకము ననుసరించి హృదయమున జ్ఞాన దీపమును వెల్గించి క్రమముగా, సంసార సాగరమునుండి ఉద్ధరించుచు, తన సంబంధములైన (ఆత్మ సంబంధములైన) సత్య, అభయ, అహింస, శాంతి, ప్రేమ, ఆనంద, అసంగాది దివ్యస్వభావములను నరునిలో వికసింపజేసి, నారాయణునిగ మార్చుచు, అవిచ్ఛిన్నముగ తన జగన్నాటకమును కొనసాగించు ఆ జగన్నాటక సూత్రధారిని, ఆ లీలామానుషదేహుని గుర్తించి, భజించి తరించుటకు ఎంతటివారికి సాధ్యము! ఎంతటి పూర్వ పుణ్యవిశేషముండవలెను!

అట్టి పురుషోత్తముడు, ఏకైక సత్యము, అర్చా రూపమునను, అవతారరూపమునను, సద్గురు రూపమునను, ఉన్నపుడు మాత్రమే సాకారధారియైన ఆ పరమాత్మ పాదముల శరణుజొచ్చగలము. నిరాకారుని శరణుజొచ్చుటెట్లు?! భావనామాత్రముననా? సామాన్య భక్తులకు ప్రాథమికావస్థలో భావనావస్థ సిద్ధించునా?! చంచలమైన మనస్సును కట్టివేయుటకు ఆలంబనముగ నెద్దియైన నుండవలెనుకదా! నేల విడిచి సాము

దివ్యశంఖ చక్రరేఖాచిహ్నితమైనట్టిదియు,
పరిపూర్ణ పశ్చాత్తప్తులైన దురాచారులకు
సహితము ఆశ్రయమిచ్చు నట్టిదియు,
కేవలము అమృతమయమైనట్టిదియు,
కోమలమైనట్టిదియు, తరుణారుణ
కాంతిని వెదజల్లు నట్టిదియును, అయిన
ఆ శ్రీపాదమహిమను, ఆ చిట్టి
పాదమహిమను వర్ణింప నేరికి సాధ్యము!

ఆత్మసోదరులారా, లెండు. కన్నులు
విచ్చి, ఆ దివ్య శ్రీపాదమును చక్కగ
వీక్షింపుడు. ఆ చిట్టిపాదమే మీ గమ్య
స్థానమని గ్రహింపుడు. అనన్యగతికులై ఆ
చిట్టిపాదమునే జేరుడు, సంపూర్ణ
శరణాగతి జేయుడు. ఆ శ్రీపాదము క్రింద

చేయగలమా?! ఆధారము వలదా?! యోచింపుడు.
అందువలననే అనాదిగా ఈ ఆర్ష సంప్రదాయమున
స్వస్వరూపధ్యానమో, ప్రణవధ్యానమో, మూర్తిధ్యానమో
చిత్రైకాగ్రత సాధనకు ఆలంబనములుగా పేర్కొని
యున్నారు. భక్తిశాస్త్రములందేమి, జ్ఞానశాస్త్రములందేమి
పైకారణమువలననే శ్రీ భగవానుని శ్రీపాదములను, శ్రీ
సద్గురుదేవుని శ్రీపాదములను ముఖ్యముగా పేర్కొని,
భవసాగరమున మునిగిపోవు జీవకోట్ల ఉద్ధరణముకొరకు
శ్రీ భగవానునిచే ప్రసాదించబడిన నావ అని ఉద్ఘాటించి
యున్నారు. వింటిరా, ఆ శ్రీపాదముల మహిమ ఎట్టిదో!

బ్రహ్మాది సకల దేవతలకును నిత్యపూజ్యమైనట్టిదియు,
శ్రీమహాలక్ష్మికి నిత్యసేవ్యమైనట్టిదియు, బలి శిరంబున
భాసిల్లి కాశీయుని ఫణముల తాండవము చేసినట్టిదియు,
జడముగా మారిన అహల్యను పునఃచైతన్యవంతముగ
జేయు సామర్థ్యము గల్గినట్టిదియు, అంతరంగ భక్తుల
హృదయసీమ దృఢముగా పాదుకొనునట్టిదియు,
పావన మందాకినీ జన్మకు స్థానభూతమైనట్టిదియు,
ముల్లోకములను పునీతము జేయగల్గినట్టిదియు,
నైజప్రజ్ఞానభాస్కర ప్రకాశముచేత, అవిద్యామోహ గాఢ
తమస్సును అవలీలగా హరించు సామర్థ్యం గల్గినట్టిదియు,
స్వయముగా తెరువబడిన నిర్వాణద్వారమైనట్టిదియు,

జేరి గట్టిగా కట్టుబడుడు. అందే లీనమైపోవుడు. “నాన్యః
పంథా విద్యతేఽయనాయ” ఇంతకంటే వేఱుమార్గము
సులభమైనది, సుకరమైనది, సునిశ్చితమైనది
ఇంకొక్కటిలేదు. మన పెద్దలందరు నడచిన బాటయే ఇది.
శ్రీమద్రామాయణాది గ్రంథముల శరణాగతితత్త్వము
విపులముగ వ్రాయబడియున్నది. శ్రద్ధాభక్తులతో ఒకసారి
విభీషణ శరణాగతి ఘట్టమును పఠింపుడు, ఆత్మోత్తేజము
నందగలరు. “వెదుకబోయిన తీగె విన్మయంబొదవ
పదములు తగులుట భాగ్యంబు గాదె!” అను ఆర్యోక్తి
మనకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనముగ నున్నది. మన పూర్వ
పుణ్యము ఫలించినది. శ్రీ భగవానుని దివ్యావతార
కాలముననే జన్మనందితిమి. సత్యభగవానుని పాదపద్మ
సందర్శనమునకు ఆకర్షింపబడితిమి. సంపూర్ణ
శరణాగతినంది తరింతము. సమయము పోగొట్టుకొనిన,
పశ్చాత్తాపము నందవలసియుండును. హెచ్చరిక! నమస్తే!

- దూపాటి తిరుమలాచార్యులు

(నాటి వేంకటగిరి ఆస్థాన పండితులు. స్వామి వివ్యజీవిత
చరిత్ర ‘సత్యం శివం సుందరం’ తొలి రెండు సంపుటాలు,
‘శ్రీ సత్యపాయి సుప్రభాతం’ రచించిన ధన్యజీవి)

- ‘సనాతన సారథి’ 1958 మే సంచికనుండి

సాయిబాబా - సాయియోగా

(గత సంచిక తరువాయి)

అ

ఇంద్రాదేవి

బ

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం బాబా హాలులో అందరితో సమావేశమై ఉన్నప్పుడు ఒక భక్తుడు ఒక కేక్ తెచ్చి బాబాచేత కట్ చేయించాలనుకున్నాడు. బాబా అందుకు సమ్మతించి అలాగే చేశారు. అందులో నాకు ఒక పెద్ద ముక్క వచ్చింది. ఆ కేక్ మరీ పెద్దది కాదు. అందువల్ల అక్కడున్న అందరికీ సరిపోతుందో లేదో, ఎందుకైనా మంచిది, అని నేను నాకిచ్చిన ముక్కను కిటికీవద్ద పెట్టి జాగ్రత్తగా ఉంచాను, చివరలో ఎవరికైనా కేక్ రాలేదు అంటే ఇద్దాము అని. అది గ్రహించిన జావా భార్య నాతో, “బాబా స్వయంగా కట్ చేసినప్పుడు సరిపోకపోవటం అనేది ఉండదు” అని చెప్పింది. ఆమె చెప్పింది నిజమే! మాకు మాత్రమే కాదు, 44 మంది వేదపాఠశాల విద్యార్థులకు, అక్కడున్న ప్రతి వంటటీర్కి, వంటశాలలో పనిచేస్తున్నవారందరికీ, అలా మొత్తం ఒక వందమందికి ఆ కేక్ పంచిపెట్టగా ఇంకా కొంత భాగం మిగిలే ఉంది!

ఇక నేను బయలుదేరటానికి ముందు సూట్‌కేసు సర్దుకుంటున్నాను. భగవాన్ మా గదికి వచ్చి నాతో, “నీకు ఇంటర్వ్యూ ఇస్తానని చెప్పాను కానీ సమయం కుదరకపోవటంవల్ల సాధ్యపడలేదు” అంటూ “కొంచెం విభూతి కావాలా?” అని అడిగారు. అటువంటి అవకాశాన్ని ఎవరు వదలుకుంటారు?! అప్పుడు బాబా తమ మూసిన గుప్పిటపై మూడుసార్లు ఊదారు. గుప్పిట తెరిచేసరికి బాబా చేతిలో ఒక గుండ్రటి వెండి భరిణ ఉంది.

“విభూతి అక్షయ పాత్ర!”

ఊహించని ఈ బహుమతికి నాకెంతో ఆశ్చర్యము, ఆనందము కలిగాయి. బాబా ఒకసారి ఇంగ్లండ్ వెళుతున్న

ఒక భక్తునికి ఇలాగే విభూతి భరిణ ఇచ్చి, “ఇందులోని విభూతి నీవు తిరిగి వచ్చేవరకు సరిపోతుంది” అన్నారట. అటువంటి అద్భుత సన్నివేశం నాకే జరుగుతుందని నేను ఊహించలేదు.

బాబా అక్కడినుంచి వెళ్ళగానే ఆ ఇంటిలోనివారంతా, వంటశాలలోనివారి దగ్గరనుంచి ప్రతి ఒక్కరూ నా గదికి వచ్చి బాబా ఇచ్చిన విభూతి కాస్త ఇమ్మని అడిగారు. కొందరు దానిని వెంటనే నోట్లో వేసుకోవటం, కొందరు ఈ విభూతిని తమ దగ్గర ఉన్న విభూతిలో కలుపుకోవటం చేశారు. అందువల్ల బాబా స్వయంగా ఇచ్చిన విభూతిలోని దివ్యప్రభావం వారి విభూతిలోనూ కలుస్తుందని వారి ఉద్దేశ్యం.

అంతేకాదు. మరునాడు ఉదయం బాబా మందిరంలో దీపం వెలిగిస్తున్నప్పుడు “నా హృదయంలో జ్యోతిని వెలిగించండ”ని నేను కోరిన కోరికను బాబా తీరుస్తున్నట్లు అనిపించింది. బాబా తమ చిత్తరువుతో ఉన్న ఒక వెండి పతకాన్ని సృష్టించారు. నేను ఆభరణాలు ధరించనని బాబా దానిని హేండ్ బ్యాగులో పెట్టుకొమ్మని అన్నారు. “సంతోషంగా ఉండు” అని ఆశీర్వదించారు.

నేను భారతదేశం నుంచి వచ్చి ఇంకా ఐదు నెలలు కాలేదు. ఒకరోజున చూస్తే బాబా బొంబాయిలో నాకిచ్చిన పతకం ఆశ్చర్యకరంగా అదృశ్యమైంది. “బహుశా బాబా నిన్ను భారతదేశం రప్పించాలని అలా చేశారేమో” అన్నారు నా భర్త. ఫలితంగా నేను మళ్ళీ పరీ చేరుకున్నాను. రాగానే బాబాకి పతకం అదృశ్యమైన విషయం చెప్పే, “లేకపోతే నీవు ఇప్పుడు వచ్చేదానివా?” అన్నారు, కళ్ళల్లో చిలిపితనంతో కూడిన మెరుపులు మెరుస్తూండగా.

ఈవిధంగా పుట్టపర్తికి మూడవ సారి వచ్చినప్పుడు బాబా ఆదేశంపై వేదపాఠశాల విద్యార్థులకు నేను యోగాసనాలు నేర్పడం జరిగింది.

ఆ 1967వ సం॥లో కృష్ణాష్టమి సందర్భంగా భగవాన్ నన్ను మందిరంలో మాట్లాడమన్నారు. బాబాకు పూలమాల వేసి, పాద నమస్కారం చేసుకొని శ్రీకృష్ణుని జననం గురించి మాట్లాడాను. “శతాబ్దాల క్రితం జరిగిన (కృష్ణుడు జన్మించడం) అదే అద్భుతం ఇప్పుడు ఈనాడు (సత్యసాయి జన్మించటంగా) మనమధ్య జరిగింది. ఆనాడు ప్రదర్శింపబడిన మహిమలు, అద్భుతాలు ప్రతి ఒక్కటి ఈ కలియుగంలో ఈనాడు కొన్నివేలమంది ఎదుట మన కనులముందు స్పష్టంగా ప్రదర్శింపబడుతున్నాయి” అన్నాను. నా ఉపన్యాసం చివరలో బాబా చెప్పే మాటలకు సరిగ్గా సరిపోయినటువంటి శ్రీమద్భాగవతంలో శ్రీకృష్ణుడు చెప్పిన మాటల్ని నేను ఉదాహరించాను - “సర్వవ్యాపకు ధైర్యవంతుడవంటి, విశ్వమునంతటిని తన అధీనము నందుంచుకొన్న ఆ పరమాత్ముడు తాను మాత్రం తనను ప్రేమించేవారికి అధీనమై ఉంటాడు. ఎవరు ఆయనను హృదయపూర్వకంగా ప్రేమిస్తారో వారికి ఆయన సులభంగా లభ్యమవుతాడు. ఆవిధంగా హృదయాలనిండా స్వచ్ఛమైన ప్రేమ కలిగినవారే ఆయనచేత ఎన్నుకొనబడిన వారు. ఆయన అనంతమైనప్పటికీ ఆయనను ఒక్క ప్రేమచేతనే తెలుసుకొనగలము”

ఈవిధంగా బాబా సమక్షంలో బాబాయే శ్రీకృష్ణుడు అని నా అభిప్రాయాన్ని మనసారా ప్రకటించాను. నా ఈ పర్యటనలో భగవాన్ ప్రతి ఒక్కరిమీదా కురిపించే ప్రేమయొక్క అద్భుతమైన ప్రభావం ఎలా ఉంటుందో

చూడగలిగాను. సూర్యుని నుంచి వెచ్చదనం అప్పటికప్పుడు ఎలా ప్రసరిస్తుందో అలా బాబా నుండి వారి దివ్యప్రేమ ప్రసరిస్తూ వచ్చి మనల్ని ముంచివేస్తుంది. అదే సమయంలో ఆధ్యాత్మిక సాధనలు, క్రమశిక్షణల విషయంలో బాబా చాలా కఠినంగా వ్యవహరించటమూ చూశాను.

బాబా ఇలా అంటారు,

“మీరు అంగీకరించకపోయినప్పటికీ మీరు నా సంపద. మీరు కాదన్నప్పటికీ నేను మీ సంపదను. నేను నా సంపదను నా సంరక్షణలో భద్రంగా ఉంచుకొనటానికి ఎంతటి కష్టమునైనా సహిస్తాను. నా సంరక్షణలో అంటే భగవంతుని సంరక్షణలో అన్నమాట. మీరు నన్ను ఏ పేరుతో పిలిచినప్పటికీ పలుకుతాను. మీరు అడగక పోయినప్పటికీ నా ప్రేమను మీకు

ఇస్తాను. ఎందువల్లనంటే, అందులో భాగం పొందటానికి మీకు హక్కు ఉంది. కొంతమంది వారికి నేను ఇది ఇవ్వలేదు, అది ఇవ్వలేదు అని అనుకొంటూ ఉంటారు. కారణం వారి దృష్టి కేవలం వర్తమానంమీద, లేకపోతే సమీప భవిష్యత్తుమీదనే ఉండటం. కానీ, వారికి ఏది అవసరమో నాకు తెలుసు. వారు నాపై నిందలు వేస్తారు, అంతమాత్రంచేత నేను వారిని వదలిపెట్టను.

“నేను సర్వాధిపతిని. కొందరిపట్ల కొన్ని సందర్భాలలో నేను కఠినంగా వ్యవహరిస్తూ ఉంటాను. కారణం నాకు వారిమీద ప్రేమ ఉండటం వల్లనే. వారిని సరియైనదారిలో పెట్టి, వారిని మరింత చక్కని ఉపకరణంగా తీర్చిదిద్దాలని నా

తపన. మీకు ఇప్పటికే బాగా పరిచయమున్న పద్ధతులలో మీరు ఎన్నుకొన్న దైవాన్ని ఆరాధిస్తూ ఉండండి. తద్వారా క్రమంగా మీరు నాకు సన్నిహితంగా మరింత సన్నిహితంగా అవుతుండటం గమనిస్తారు. కారణం అన్ని నామములూ నావే, అన్ని రూపములూ నావే.

“సాధుసంరక్షణకోసం, దుష్టశిక్షణకోసం, ధర్మ సంస్థాపనకోసం యుగయుగములలో నేను అవతరిస్తున్నాను. ప్రస్తుతకాలంలో కుటుంబంలో, విద్యాలయాల్లో, సమాజంలో, గ్రామాలలో, పట్టణాలలో, దేశంలో ఎక్కడా శాంతి కనిపించడం లేదు. భగవంతుని ఆగమనంకోసం సాధు సత్పురుషులు ఆత్రుతతో ఎదురుచూస్తున్నారు. సాధుసత్పురుషులు ప్రార్థించగా నేను వచ్చాను. వేద సంరక్షణ, భక్తసంరక్షణలనేవి నా ముఖ్య విధులు.

“మీ గుణము, మీ ఆత్మసంయమనము, మీ వైరాగ్యము, మీ నమ్మకము, మీ శ్రద్ధ వీటినిబట్టి ప్రజలు నా వైభవాన్ని గ్రహిస్తారు. మీరు అహంకార లేశం కూడా లేకుండగా సంపూర్ణంగా నా చేతిలో పనిముట్టుగా మారినప్పుడే మీరు నా భక్తులని చెప్పుకొనటానికి వీలవుతుంది. అప్పుడు నేను ప్రసాదించే ఆనందం మీరు అనుభవించగల్గుతారు.

“అవతారపురుషుని జీవితంలో ప్రతి చర్య ముందుగానే నిర్దేశించబడి ఉంటుంది. రాముడు సత్యధర్మములను నిలపటానికే వచ్చాడు. కృష్ణుడు శాంతిప్రేమలను నెలకొల్పటానికి వచ్చాడు. ఇప్పుడు ఈ నాలుగు ప్రమాదస్థితిలో ఉన్నాయి. అందుకే ఈ ప్రస్తుత అవతారం వచ్చింది. నేను అనేకమార్గాల ద్వారా మానవుని బుద్ధి సరిచేయటానికి వచ్చాను. నేను ప్రతి వ్యక్తితోనూ సంభాషించి, సహాయం చేసి, ఆజ్ఞాపించి, ఖండించి, ఒక స్నేహితునిగా, ఆత్మీయునిగా ప్రకృత ఉంటాను. దానివల్ల మీరు దుర్గుణాలను విడిచిపెట్టి, సరియైన మార్గాన్ని గుర్తించి, దానిద్వారా ప్రయాణించి, చివరకు గమ్యం చేరగలుగుతారు.

“ఆనందపు నిధియొక్క తాళంచేతులు మీకు ఇవ్వటానికే నేను వచ్చినది. ఆ అనుగ్రహం పొందే మార్గం మీరు మరచిపోయారు. మిమ్మల్ని మీరు రక్షించుకొనే ఈ అవకాశాన్ని వృథా చేసుకొన్నట్లయితే అది కేవలం మీ దురదృష్టమే! మీరు నా దగ్గరనుంచి అత్యల్పములైనవి, తుచ్ఛమైనవి, చిన్నచిన్న అనారోగ్యాలనుంచి బయటపడటంగురించి, ఉద్యోగాలలో ఉన్నత స్థితుల గురించి, భౌతికమైన సుఖ సంతోషాలగురించి, వాటిని పొందటానికి, అదగటానికి వస్తున్నారు. నేను మీకు ఏది ఇవ్వటానికి వచ్చానో దానిని అడిగేవారు చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే ఉన్నారు. నేను వచ్చింది ముక్తిని ప్రసాదించడానికి. రండి! పరీక్షించండి! అనుభవం పొందండి! విశ్వసించండి!”

ఇవి బాబా అమృత వాక్కులు.

నేను ప్రశాంతినిలయంనుండి బయల్దేరేముందు స్వామి నన్ను ఇంటర్వ్యూకి పిలిచారు. కాంతివంతమైన ఒక పెద్ద వజ్రపుటంగరాన్ని సృష్టించి నా వ్రేలికి పెడుతూ, “నా చిత్రం ఉన్న ఉంగరం కావాలని అనుకున్నావు కదూ” అన్నారు. “అవును బాబా” అని నేను తలూపాను. “నీవు ఎప్పుడు కోరితే అప్పుడు ఈ ఉంగరంలో నన్ను చూడగలవు. వేరెవ్వరూ చూడలేరు. రక్షగా దీనిని ధరించు. ముఖ్యంగా బయటకు వెళ్ళేటప్పుడు. నీవు ఏదైనా ఆపదలో ఉన్నా, నా రక్షణ కోరుకున్నా ఇది నాకు తెలియజేస్తుంది” అన్నారు.

“బాబా! మీరు నాకు చాలా ఇచ్చారు” బాబా పాదాలు స్పృశిస్తూ నేను ఆవేదనతో అన్నాను. “మీకు ప్రతిదానికి కృతజ్ఞతలు ఎలా చెప్పాలో అర్థం కావటంలేదు. నేను వచ్చింది నా పతకాన్ని తిరిగి పొందటానికి, అంతే!” అన్నాను. “ఇదేనా?” బాబా నవ్వుతూ ఆ పతకాన్ని గుప్పిటతెరచి చూపించి నాకిచ్చారు.

నేను బాబా ప్రేమకు వివశురాలిని అయిపోయాను.

(సశేషం)

తెలుగుసేత: డా॥ జంధ్యాల సుమన్ బాబు

సాయిశివుని సన్నిధిలో 'భక్త మార్కండేయ'

ఆ

పొన్నూరు వేంకట భరద్వాజ

ఋ

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు 1962 నవంబరు 23వ తేదీన ప్రశాంతి నిలయంలో, 'శ్రీ సత్యసాయి వేదశాస్త్ర పాఠశాల'ను ప్రారంభించారు. ఆ పాఠశాలలో ప్రథమ విద్యార్థిగా చేరే భాగ్యం నాకు కలిగింది. ఆనాటి దివ్యస్మృతులను ఈనాడు భక్తపాఠకులతో పంచుకోగల్గడం స్వామివారికి నాపైగల అవ్యాజ కరుణకు తార్కాణం.

1962 డిసెంబరు 9వ తేదీన స్వామి మా పాఠశాలకు విచ్చేశారు. అప్పటికి పాఠశాలను స్థాపించి 16 రోజులైనవి. విద్యార్థులంకూడా అప్పుడు 16 మందిమి ఉన్నాము. మాకు వేదవిద్య నేర్పుటకు బ్రహ్మశ్రీ చెరుకుమిల్లి కామేశ్వర ఘనాపాఠీ (కామావధానిగారు), శాస్త్రపాఠములు నేర్పుటకు బ్రహ్మశ్రీ కుప్పా శివరామ భైరాగిశాస్త్రిగారు నియమితులయ్యారు. స్వామి రాక గురించి ముందుగానే మా గురువులద్వారా తెలుసుకొని మేము నిరీక్షిస్తూ ఉండగా స్వామివారు మందస్మిత వదనారవిందులై విచ్చేశారు. మా గురువులనుద్దేశించి, “శివరాత్రినాడు ఈ పిల్లలతో ‘భక్త మార్కండేయ’ డ్రామా వేయిద్దామనుకుంటున్నాను. మీకు సమ్మతమేనా?” అని అడిగారు. “మీ దయ స్వామీ” అన్నారు మా గురువులు. వెంటనే స్వామి మాతో, “నేను ప్రతి రోజూ మధ్యాహ్నం రెండున్నర గంటలకు వస్తాను. అందరూ సిద్ధంగా ఉండండి” అని చెప్పారు.

స్వామి మాలో ఎవరికి ఏ పోర్షన్ ఇస్తారో అని అందరం ఆసక్తిగా, ఆశగా ఎదురుచూశాం. చెప్పినట్లుగానే మరుసటిరోజు మధ్యాహ్నం స్వామి విచ్చేశారు. వారి చేతిలో ఒక నోట్‌బుక్ ఉన్నది. అందరినీ వరుసగా నిలబడమని చెప్పి, మృకండుడు, మరుధ్వజి, యముడు, ఈశ్వరుడు, పురోహితుడు, చెలికత్తెలు మొదలైన పాత్రలకు మాలో కొందరిని సెలెక్ట్ చేశారు. ప్రక్కనే ఉన్న

సుబ్బారెడ్డిగారి చేతికి తాము వ్రాసిన డ్రామా స్క్రిప్ట్ ఇచ్చి, “ఎవరి పోర్షన్స్ వారికి వ్రాసి ఇవ్వు. నేను రేపు మళ్ళీ ఇదే సమయానికి వస్తాను” అన్నారు.

11వ తేదీన స్వామి రావటంతోనే, “సుబ్బారెడ్డి! అన్ని పాత్రలకి సెలెక్షన్ జరిగిందా?” అని అడిగారు. “స్వామీ, మార్కండేయుని పాత్రకి ఇంకా కాలేదు” అన్నారాయన. “ప్రధాన పాత్ర మార్కండేయుడు. వానిని సెలెక్ట్ చేస్తేనే కదా” అంటూ స్వామి అందరినీ కలయజూసి, ఇంకా ఎవరున్నారు? అని అడిగారు. భైరాగిశాస్త్రిగారు నా పేరు చెప్పడంతో, “ఆ దున్నపోతును పట్టుకురండి” అన్నారు.

ముందురోజున స్వామి నన్ను ఏ పాత్రకూ ఎంపిక చేయలేదని దుఃఖంతో నేను బయటికి రాలేదు. అప్పుడు మాలో పెద్దవాడైన ఎల్. రమణారెడ్డి (నాటకంలో యముని వేషధారి) వచ్చి, రూములో కూర్చుని ఏడుస్తున్న నాతో స్వామి రమ్మంటున్నారని చెప్పటంతో, నేను భయంభయంగా స్వామి చెంతకు వచ్చి తలదించుకొని నిలబడ్డాను.

“కేస్ట్రాయిల్ మొఖం పెట్టుకొని వచ్చాడు వీడు, చూడండిరా” అంటూ స్వామి అందరినీ నవ్విస్తూ నన్ను దగ్గరకు పిలిచారు. “నీకు మార్కండేయుని పోర్షన్ ఇస్తున్నాను. నీ పోర్షన్ చదువుకో. అరగంటలో నేను అడిగిన ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులు చెబితేనే నీకి ఛాన్సు” అన్నారు.

ఆ తరువాత సుబ్బారెడ్డిగారితో, “వీడి పోర్షన్ వ్రాసివ్వు” అన్నారు. ఆయన పది నిమిషాల్లో వ్రాసివ్వగా నేను జాగ్రత్తగా చదువుకొని సిద్ధంగా ఉన్నాను.

స్వామి వారితో వీరితో మాట్లాడుతూ అరగంట తర్వాత నావైపు చూసి, “నీ తల్లి ఎవరు?” అని అడిగారు.

“మరుద్వతి” అన్నాను. “తండ్రి ఎవరు?” అంటే “మృకండుడు” అన్నాను. “నీ పేరేమిటి?” అంటే “మార్కండేయుడు” అన్నాను. అప్పుడు స్వామి, “సుబ్బారెడ్డి, వీడికి మార్కండేయుడి పోర్షన్ ఇచ్చాను. బాగా నేర్పించు” అన్నారు. నన్ను చూసి, “ఏరా దున్నపోతా! నిన్నటినుంచి కుమిలి కుమిలి ఏడ్చావు కదా! స్వామికోసం ఏడ్చినావు కనుక నీకీ పోర్షన్ ఇచ్చాను” అన్నారు. ద్రామాలో మార్కండేయుడు పాదవలసిన పాట ఒకటి అప్పటికప్పుడు వ్రాసి ఇచ్చారు:

“కావ రావా దేవదేవా!
నీ కరుణకే తగనా?
పలుకరావా? నా పాపమేమి?
భక్త రక్షా పారిజాతా....”

ఈ పాట నాచేత పాడించుకున్నారు. బాగున్నదని మెచ్చుకున్నారు. “అందరూ మీమీ పోర్షన్స్ బాగా ప్రాక్టీసు చేయాలి. భక్తిశ్రద్ధలతో చేయాలి. మహాశివరాత్రికి భక్తులందరూ ఆనందించేరీతిగా మీ నాటక ప్రదర్శన

‘భక్త మార్కండేయ’ నాటక ప్రదర్శనాసంతరం
భగవాన్ ఆశీస్సుల నందుకొంటున్న పాత్రధారులు

ఉండాలి” అంటూ విభూతి సృష్టించి అందరికీ నొసటన పెట్టారు. ఫలోక్తులతో అందరినీ నవ్విస్తూ నావైపు చూసి, “ఇప్పుడైనా ఏడ్చు మాని మార్కండేయ పోర్షన్ బాగా చేయరా డూప్లికేట్ మార్కండేయా!” అంటూ నెమ్మదిగా మందిరంవైపు అడుగులువేశారు. ❖

❖ శరణాగతి ❖

“నాయనా! నీవు యోగం చేయి, జపం చేయి, ధ్యానం చేయి, అప్పుడే నాకు సంతోషం కలుగుతుంది” అని భగవంతుడు ఎప్పుడూ చెప్పాడు. మీరు ప్రేమహృదయులుగా, త్యాగహృదయులుగా, సత్యహృదయులుగా, శాంతహృదయులుగా తయారుకావాలని తాను ఆశిస్తుంటాడు. భగవంతుని ఆదేశాలను మీరు ఆచరణలో పెట్టినప్పుడు మీకు ఏ సమయానికి ఏది అవసరమో మీరు అడుగకుండా తానే అందిస్తాడు. పసిబిడ్డ తనకు ఆకలైనప్పుడు, “అమ్మా! నాకు పాలు కావాలి” అని అడుగడుగు కదా! శరణాగతి కూడా అటువంటిదే! ‘అది కావాలి, ఇది కావాలి’ అని కోరికలు పెట్టుకుంటే, మీరు దైవానికి దూరమైపోతారు. అడగటం అహంకారతత్త్వము. ప్రాపంచికమైన జీవితాన్ని గడిపేవాడు మాత్రమే ‘అది కావాలి, ఇది కావాలి’ అని అడుగుతుంటాడు. ఏమీ అడుగక నిశ్చింతగా నిద్రించే పసిబిడ్డకు ఏ సమయానికి ఏది కావాలో అన్నీ తల్లే చూసుకుంటుంది. అదేవిధంగా, ఏ చింతలూ లేక దైవచింతన చేసే భక్తుని యోగక్షేమాలను భగవంతుడే చూసుకుంటాడు.

- బాబా

భగవాన్ సన్నిధిలో ఉగాది,

శ్రీరామనవమి వేడుకలు

❖ డా॥ దివి చతుర్వేది

ఉగాది విశేషాలు

శ్రీవిశంబి నామ సంవత్సర ఉగాది పర్వదినాన్ని పురస్కరించుకొని ప్రశాంతినిలయాన్ని 2018 మార్చి 18న పంచతోరణములతో అలంకరించారు. ఉగాది శుభాకాంక్షలు తెలుపుతూ బ్యానర్లు సాయికుల్వంత్ హాలులో దర్శనమిచ్చాయి. హైదరాబాద్ జిల్లానుండి వచ్చిన 1100 మంది భక్తులు, ఇంకా వివిధ ప్రాంతాల నుండి వేంచేసిన భక్తులు భగవాన్ సన్నిధిలో ఉగాది వేడుకలలో పాల్గొన్నారు. ఆరోజు కన్నడిగుల యుగాది, మహారాష్ట్రవారి నూతన సంవత్సరం (గుడిపద్వా) కూడా.

ప్రశాంతినిలయంలో జరిగే వేడుకలకు ఒక విశేషమున్నది. ఏ పండుగ అయినా, సాంస్కృతిక కార్యక్రమమైనా, ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమమైనా, సాయిభక్తులు అది ఏ ప్రాంతానికి సంబంధించినది, ఏ మతానికి సంబంధించినదన్న విషయానికి ప్రాధాన్యమివ్వక, ఆయా కార్యక్రమాలలో నిబిడీకృతమైయున్న ఆధ్యాత్మిక సందేశంపై మాత్రమే దృష్టి ఉంచుతారు. ఇట్టి ఆధ్యాత్మిక భావపరిపుష్టితో అలౌకిక భావాన్ని అలవరచుకున్న సాయిభక్తులు వివిధ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చి తెలుగువారి నూతన సంవత్సర వేడుకలలో పాల్గొన్నారు.

తెలుగునాట అనూచానంగా వస్తున్న సంప్రదాయాన్ని అనుసరించి 2018 మార్చి 18వ తేదీ ఉదయం బ్రహ్మశ్రీ కుప్పాశివసుబ్రహ్మణ్య అవధాని (తి.తి.దే.) సాయి కుల్వంత్ హాలులో పంచాంగ శ్రవణాన్ని వేదపఠనంతో ప్రారంభించారు. పంచాంగశ్రవణంద్వారా శుభాశుభాలను గ్రహించవచ్చని, అశుభాలను భగవానుని అనుగ్రహం

ద్వారా అధిగమించవచ్చని చెప్పారు. పంచాంగములోని తిథి, వార, నక్షత్ర, యోగ, కరణములను భగవాన్ ప్రతిపాదించిన మానవతావిలువలు సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమ, అహింసలతో పోల్చారు. సత్యధర్మాలను పాటిస్తే శాంతి, ప్రేమ, అహింసలు అలవడుతాయని వేదం చెబుతున్నదన్నారు. శ్రీవిశంబి నామ సంవత్సరానికి అధిష్ఠాన దైవం సూర్య భగవానుడు, ఈ సంవత్సరంలో దేశమంతా సుఖిక్షంగా ఉంటుంది అన్నారు.

అనంతరం ప్రసారమైన దివ్యోపన్యాసంలో ఆది శంకరులవారికి, వారి శిష్యులకు మధ్య జరిగిన సంవాదాన్ని భగవాన్ ప్రస్తావించారు. ఈ జగత్తులో ఎవరు విజయాన్ని సాధించినవారు అని శంకరులవారు శిష్యులను ప్రశ్నించగా, యుద్ధంలో వైరివీరులను జయించినవాడే వీరుడని ఒకరు, హిమాలయపర్వత శిఖరాగ్రాన్ని అధిరోహించగలిగినవాడే వీరుడని మరొకరు ఇట్లు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కవిధంగా సమాధానం చెప్పారు. శంకరులవారు చిరునవ్వు నవ్వి, “లౌకికమైన దృష్టితో మాత్రమే మీరు విజయాన్ని నిర్వచిస్తున్నారు. ఈ జగత్తు నందు ఇటువంటి విజయం ఎవరైనా సాధించవచ్చు. ఒక పశువు మరొక పశువుతో పోట్లాడి విజయం సాధించ వచ్చు. పక్షులుకూడ సముద్రాలను దాటుతున్నాయి, హిమాలయాలపైన ఎగురుతున్నాయి. ఇదంతా విజయ మని భావించవచ్చునా? కాదు, కాదు. ఎవరైతే మనసును నియంత్రించాడో అతడే విజయుడు. మనసును సాధించక విజయాన్ని పొందామనుకోవడం కేవలం ఒక భ్రాంతి” అన్నారు.

స్వామివారి దివ్యోపన్యాసం తరువాత 'శివం' భజన బృందంవారు భక్తిగీతాలను సమర్పించారు.

ఉగాది పర్వదినంలోజున సాయంసమయంలో ప్రఖ్యాత సంగీత విద్వాంసులు శ్రీ కె. రామాచారి, వారి సంగీత అకాడెమీ విద్యార్థినీ విద్యార్థులతో కలసి 'జగదానందకారకా', 'నారాయణమంత్రం...', 'సాయి మందిరం సత్యం శివం సుందరం' తదితర భక్తిగీతాలను వీనులవిందుగా గానం చేశారు.

శ్రీరామనవమి

భగవాన్ బాబావారు తమ దివ్యప్రసంగాలద్వారా, రచనలద్వారా రామకథను చారిత్రక కోణంలో తెలియ జేయడమేగాక నిగూఢమైన ఆధ్యాత్మిక అంశాలనుకూడా వివరించారు. జీవాత్మ పరమాత్మవైపు సాగించే ప్రయాణమే రామాయణం అన్నారు. 2018 మార్చి 25వ తేదీన ఉదయం ప్రశాంతినిలయంలో విశ్వకల్యాణానికి ప్రతీకగా నిర్వహింపబడిన శ్రీ సీతారాముల కల్యాణాన్ని భక్తులు కన్నులపండువగా వీక్షించారు.

ఆరోజు ఉదయం 8.30 గంటలకు అర్చకులు శ్రీ సీతారామహనుమ విగ్రహాలను భజన మందిరం నుండి సాయికుల్యంత్ హాలుకు నాదస్వరవాదనతో, వేద పఠనంతో తీసుకువచ్చారు. అక్కడ ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన వేదికపై శ్రీ సీతారాముల విగ్రహాలను కొలువుదీర్చిన అనంతరం ఉపనయనం, కన్యాదానం, మంగళసూత్ర ధారణను వేదమంత్రోచ్ఛారణ మధ్య నిర్వహించారు. హోమగుండంలో ఆహుతులను వ్రేల్చారు. సీతారాములకు లఘుహారతిని, కర్పూర హారతిని, కుంభహారతిని, నక్షత్ర హారతిని అర్పించారు.

అనంతరం ప్రసారమైన దివ్యోపన్యాసంలో భగవాన్ బాబావారు రామతత్త్వంపై ప్రసంగించారు. ఈనాడు లోకానికి రామాయణం అత్యవసరమన్నారు. కారణ మేమనగా, తండ్రి మాట బిడ్డలు వినడంలేదు, బిడ్డలకు తండ్రి సరియైన ఆదర్శాన్ని అందించడంలేదు. శిష్యులు గురువులను గౌరవించడంలేదు, గురువులు శిష్యులకు సరియైన మార్గాన్ని బోధించడంలేదు. ఈనాడు అన్ని

రంగాలవారు రామతత్త్వాన్ని విస్మరించారు. కనుకనే, ఇన్ని కష్టాలకు గురి అవుతున్నారు అన్నారు. రామనామ విశిష్టతను తెలియజేస్తూ, "నమశ్శివాయ" మంత్రమునకు 'మ'కారము ప్రాణసమానము. అట్లే, 'ఓం నమో నారాయణాయ" మంత్రమునకు 'ర'కారము జీవము. ఈ రెండింటి చేరికయే రామ నామము అన్నారు. సర్వ జీవ అంతరాత్మయే రామతత్త్వం అన్నారు. అందువలననే ప్రాచీనులు 'నా ఆత్మారాముడికే తెలుసు' అంటూ ఉండేవారని చెప్పారు. అత్యుక్తే 'రామ' అని పేరు. రమింపజేసేటటువంటిదే రామనామం అన్నారు. మానవ జీవితంలో సుఖదుఃఖాలు సహజంగా ఉంటాయి. సుఖాన్ని ఏ హృదయంతో నీవు స్వాగతిస్తున్నావో దుఃఖాన్నికూడా అదే భావంతో స్వాగతించాలి అన్నారు. ఇట్టి పవిత్రమైన ఆదర్శాన్ని రాముడు జగత్తునకు నిరూపించాడు. వ్యక్తి ధర్మము, కుటుంబ ధర్మము, సామాజిక ధర్మము ఈ మూడింటినీ రాముడు తాను అనుభవించి, ఆదర్శాన్ని అందించాడు అన్నారు భగవాన్. కనుకనే, పర్వతములు, నదులు ఉన్నంతవరకు రామనామం ఉంటుందని బ్రహ్మవాక్కు, పర్వతములు పురుషులకు, నదులు స్త్రీలకు ప్రతీక. అనగా, ఈ జగత్తులో స్త్రీ పురుషులు ఉన్నంతవరకు రామాయణం ఉంటుంది. స్త్రీ పురుషులు లేకుండా జగత్తు ఉండడానికి వీలుకాదు. కనుక, రామాయణం లేకుండా జగత్తు ఉండజాలదు. ఇలాంటి శాశ్వతమైన, పవిత్రమైన రామతత్త్వాన్ని గ్రహించడానికి అవశ్యమైన శక్తిసామర్థ్యాలను సాధించడానికి అందరూ పూనుకోవాలి అని ఉద్బోధించారు.

శ్రీరామవందనం: ఆరోజు సాయంవేళలో 'ప్రశాంతి భజన గ్రూపు' భక్తిసంగీతాన్ని అందించింది. సాయి విద్యార్థులే ఈ బృందంలో సభ్యులు. 'రామ్ జీ కి మహిమా అపార్...' పాటతో వారు కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. అనంతరం, 'పిబరే రామరసం', 'శ్రీరామ శరణం మమ', 'నీ దయ రాదా రామా' పాటలు పాడారు. చివరిగా భగవాన్ బాబావారి దివ్యస్వరంలో 'రామా కోదండరామా' పాటను భక్తులు విన్నారు. మంగళ హారతితో శ్రీరామనవమి వేడుకలు ముగిశాయి. ❖

భక్తుడు: స్వామీ! భగవద్గీతలో ఏ వ్యక్తి అయినా యితర చింతన లేకుండా భగవంతునిగురించి మాత్రమే చింతిస్తే, అట్టివారి పోషణ బాధ్యతను తానే స్వీకరిస్తాను, ఎల్లవేళలా కాపాడతాను అని శ్రీకృష్ణ భగవానుడు అర్జునునితో చెప్పి ఉన్నాడు కదా! అంటే, భగవంతుని గురించి మాత్రమే ఆలోచిస్తూ ఇంకేమీ చెయ్యవద్దని అర్థమా?

భగవాన్: శ్రీకృష్ణుడు కేవలం తనగురించి మాత్రమే చింతిస్తూ ఉండమని, మరేదీ చెయ్యవద్దని కాదు చెప్పింది. ఆయన ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, మీరు ఇతరమైనదానినిగురించిన ఆలోచన విడిచిపెట్టండి. ఈ జగత్తులో పరమాత్మ తప్ప అన్యమైనది అంటూ వేరే ఏదీ లేదు. అన్నీ ఒక్కటే. అంతా ఒక్కటే. అన్యము అన్న భావనను వదిలేస్తే ప్రేమమూర్తి అయిన పరమాత్మ నిన్ను తనవాడిగా ప్రేమిస్తాడు.

భక్తుడు: స్వామీ, మోక్షమును పొందగోరువాడు కర్మను పూర్తిగా వినర్జించవలెనా?

భగవాన్: సర్వకర్మలను, కర్మఫలములను భగవానునికి సమర్పించు. సమర్పణమువలన కర్మఫలములయందు ఆసక్తి తొలగిపోతుంది. ఆసక్తి లేక కర్మ చేసిన కర్మబంధములంటవు. ఆసక్తియే సర్వదుఃఖములకును, పునర్జన్మకును కారణమని తెలుసుకో. కర్మతో కూడని భక్తి గోడలేని పునాదివంటిది, భక్తి లేని కర్మ పునాది లేని గోడవంటిది.

భక్తుడు: స్వామీ, “త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానశుః” అనే విషయం సరిగా బోధపడలేదు.

భగవాన్: చూడు బంగారూ! త్యాగం అంటే ధనత్యాగమో, వస్తుత్యాగమో కాదు. అసలు త్యాగము అనేది ప్రకృతి ధర్మమే. ఇప్పుడు చూడు, దేహానికి త్యాగం (లేక) త్యజించటం ధర్మం. భుజించిన ఆహారాన్ని, త్రాగిన జలమును, పీల్చిన గాలిని, ధరించిన వస్త్రాన్ని త్యజించటంవలననే దేహం ఆరోగ్యంగా ఉంటూ, ఆనందాన్ని అందిస్తున్నది, అనుభవిస్తున్నది. ఈ ప్రకృతిలో గడ్డిపోచకూడా తనకోసమై తాను జన్మించుట లేదు. వృక్షాలు తమకోసమై ఫలాలను తయారుచేసుకోవడం లేదు. నదులు తమకోసమై తాము ప్రవహించడం లేదు. సూర్యచంద్రాదులు తమకోసమై వెలుగు నందించటం లేదు. ఈప్రకారం ప్రకృతి అంతటా త్యాగమే అంతర్లీనంగా ఉంది. అందువలన ఈ ప్రకృతిలో పుట్టిన మానవుడు తాను అమృతపుత్రునిగా జీవించాలంటే ప్రకృతి ధర్మాన్ని పట్టు విడువరాదు. దుర్గుణ త్యాగమే సరియైన త్యాగము. ధనత్యాగము మాత్రమే కాదు. కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యాదులను త్యజించుటచేత అమృతత్వమైన దివ్యత్వాన్ని పొందగలుగుతారు.

కామాన్ని త్యజించితే కామేశ్వరుడవవుతావు. క్రోధాన్ని వీడితే రుద్రుడవవుతావు. లోభాన్ని జయిస్తే లోకాన్ని జయిస్తావు. మదమోహాల్ని విడనాడితే మదనమోహనుడ వవుతావు. మాత్సర్యాన్ని వీడితే మచ్చ లేకుండా జీవిస్తావు. ఈర్ష్యను వదిలితే ఈశ్వరుడవే అవుతావు. కనుక, త్యాగమువలన దివ్యమైన అమృతత్వాన్ని అనుభవిస్తావు. అందుకే “త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానశుః” అంటారు.

(మూలం: ‘శ్రీ సత్యసాయి ప్రేమసుధా స్రవంతి’, ‘సత్యం శివం సుందరం’, ‘సనాతన సారథి’)

“భగవాన్ జీవితమే జగత్తికి సందేశం” - జననీ జనకుల సమాధి మందిరంలో సాయాశ్చరులు

Date of Publication 23rd April 2018

సాయికుల్యంట్ హాల్లో శ్రీ సీతారామ కల్యాణం

స్వామి సన్నిధిలో తెలుగు రాష్ట్రాల గవర్నర్ (మార్చి 23)

హైదరాబాద్ పర్తియాత్ర - సంగీత విభావరి

భగవంతుడు మీ పాత స్నేహితుడే!

మీ ఇంటికి ఎవరైనా క్రొత్త స్నేహితుడు వస్తే, “రండి, దయచేసి కూర్చోండి” అని కుర్చీ వేసి మర్యాద చేస్తారు. కానీ, పాత స్నేహితుడే గనుక వస్తే ఎంతో ప్రేమతో హృదయపూర్వకంగా, “రారా, కూర్చోరా” అని ఆహ్వానిస్తారు. ఎందుకంటే, పాత స్నేహితునితో మీకు సన్నిహిత సంబంధం ఉంటుంది. త్యాగరాజుకు రామునితో అట్టి సంబంధం ఉండటంచేతనే, “రార మా ఇంటిదాకా..” అని ఎంతో స్నేహంగా, స్వేచ్ఛగా, పవిత్రంగా, ఆర్తితో పిలిచాడు. మీరుకూడా దైవాన్ని మీ పాత స్నేహితునిగా భావించి దైవంతో స్వేచ్ఛగా మెలగాలి. ఎన్నో జన్మలనుండి భగవంతుడు మీ వెంటనే వస్తున్నాడని విశ్వసించాలి. అదే నిజమైన భక్తుని లక్షణం. మీరు భగవంతుడంటే భయం, భయంగా ఉంటే ప్రయోజనంలేదు. పరిపూర్ణమైన స్వేచ్ఛతో ఉండాలి. ప్రేమచేత, స్వేచ్ఛచేతనే దైవాన్ని పొందడానికి వీలవుతుంది. మీలో దైవభీతి ఉన్నంతవరకు దైవం లభ్యం కాదు. పాపభీతి ఉండాలిగాని దైవభీతి ఉండకూడదు. దైవప్రీతి ఉండాలి. దైవాన్ని పరిపూర్ణంగా ప్రేమించాలి. అప్పుడే దైవం లభ్యమవుతాడు.

- బాబా

వార్షిక చందా: ₹ 60 (భారతదేశంలో) ₹ 550, లేక \$ 13 లేక £ 9 (విదేశాలకు)
చందా రుసుము ఒకటి లేక, రెండు, లేక మూడు సంవత్సరములకు స్వీకరింపబడును.

సనాతన సారథి చందాలు మనీయార్డరుద్వారా, లేక పర్సనల్ చెక్ ద్వారా, లేక డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా లేక, ఆన్లైన్ పద్ధతిన మా వెబ్సైటు www.sanathanasarathi.org ద్వారా చెల్లించవచ్చును. చందాలు పంపవలసిన చిరునామా: కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం - 515134, ఆంధ్రప్రదేశ్.